

ÅRSRAPPORT
2014
FOR STATPED

Innhold

Del I: Leders beretning.....	1
Del II: Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
1. Omtale av etaten og samfunnsoppdraget.....	4
2. Omtale av organisering og arbeidsformer	5
3. Presentasjon av utvalgte hovedtall	7
Del III: Årets aktiviteter og resultater.....	9
1. Statped's samfunnsmandat og bidrag til sektormålene.....	9
2. Redegjørelse for aktiviteter, resultater og effekter	10
3. Hovedfunn fra brukerundersøkelsen blant Statped brukere og samarbeidspartnere	22
4. Redegjørelse for ressursbruk.....	24
Del IV: Styring og kontroll i virksomheten	27
Del V: Vurdering av framtidssikter.....	38
Del VI. Årsregnskap	40
Vedlegg 1: Særskilte aktiviteter 2014	
Vedlegg 2: Oversikt over indikatorer	

Del I: Leders beretning

2014 har vært et begivenhetsrikt år i Statped. Det er det andre året som nasjonal virksomhet, hvilket betyr at vi for første gang har hatt ett helt driftsår å hente erfaringer fra.

Omstillingsarbeidet i Statped skjer i tråd med bestillinger og forventninger gitt i tildelingsbrev fra Utdanningsdirektoratet og i Meld.St. 18 (2010-2011). Prosesser som iverksettes og følges omfatter rene administrative endringsprosesser, men i økende grad er disse rettet mot faglig utviklingsarbeid i en nasjonal og flerfaglig kontekst. Felles retningslinjer for å sikre en enhetlig oppdragshåndtering er kommet på plass. Retningslinjene sikrer en enhetlig behandling av søknader, og at flere søknader får en flerfaglig vurdering. I 2014 er det igangsatt et arbeid med å konkretisere og videreutvikle Statpeds fag- og tjenesteprofil som ble publisert i mars 2014. Konkretiseringsarbeidet vil strekke seg inn i 2015. I dette arbeidet er blant annet data fra det enhetlige oppdragshåndteringssystemet et viktig erfaringsgrunnlag.

Samtidig som Statped som organisasjon er midt i et stort omstillingsløp skal tjenesteleveransene gå som normalt. Dette ligger som et av flere premisser for omstillingsperioden. Oversikt over leverte tjenester gir klare indikasjoner på at vi har lykkes med dette. Ved årets slutt gjennomførte Statped den første brukerundersøkelsen som nasjonal etat. I overkant av 1 000 av Statpeds brukere og 610 samarbeidspartnere tok seg tid til å svare på undersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen viser at både brukere og samarbeidsparter jevnt over opplever å være godt fornøyd med tjenestene de har mottatt fra Statped. I tillegg oppfatter et betydelig flertall at læringsutbyttet er bedret som følge av tjenestene som er mottatt av Statped. Økt læringsutbytte og potensialet for effekt av Statpeds arbeid er et sentralt fokus i Statpeds arbeid med å gjennomføre den store kvalitetsreformen etaten er inne i.

I Stortingsmelding nr. 18 (2010-2011) uttrykkes det en forventning om en effektiviserings-gevinst på det administrative området. Statped har i 2014 arbeidet målrettet videre med eiendomsprosjektet. Prosjektet er nå inne i en ny fase. Samtidig

som det gjøres arbeid for å sikre en realisering av gevinster er arbeidet i økende grad preget av spørsmål knyttet til sammenhengen mellom kontorløsninger og arbeidsformer. Dette gir rom for nytenkning på flere ulike nivå i virksomheten.

Viktige strategier er kommet på plass, herunder Strategi for Statped's samiskspråklige arbeid, som legger viktige føringer for arbeidet med likeverd og mestring for samiske barn, unge og voksne med særskilte behov. Det er også utarbeidet en ny strategi for Avdeling for læringsressurser og teknologiutvikling (ALT).

Statped har i 2014 utarbeidet en kompetansestrategi for virksomheten. Etaten skal være kjenne-tegnet av høy kompetanse, både på de spesialpedagogiske områdene, men også i vår systemforståelse og kunnskap om regelverk og rammebetingelser. Dette arbeidet er en sentral faktor for å nå målene for Statped. FoU - strategien for Statped ble ferdigstilt mot slutten av året. Denne vil legge grunnlag for etatens FoU - arbeid fremover, og det opprettes i disse dager en egen FoU - enhet som vil sikre implementering av strategien.

I 2014 gjennomførte Statped en fagfestival for alle ansatte. Programmet under fagfestivalen ivaretok etatens seks fagområder og våre verdier, og ble lagt opp for å gi alle ansatte økt kompetanse og inspirasjon. Tilbakemeldingene etter festivalen er meget positive.

Grunnlaget for en helhetlig og likeverdig modell for en forsterket deltidsopplæring for hørselshemmede elever ble utarbeidet i 2014. Utviklingsarbeidet er organisert som et prosjekt, der ansatte fra Statped's fire regioner og representanter fra brukerorganisasjonene er viktige bidragsytere. Tiltak og aktiviteter som skal styrke opplæringen og tjenestetilbudet for prosjektets målgruppe vil gradvis bli implementert i løpet 2015 og 2016.

2014 har – som 2013 – vært preget av et godt og konstruktivt samarbeid med både de ansattes organisasjoner og brukerorganisasjonene. Ikke minst i et omstillingsarbeid er dette svært viktig.

Brukerrådene og foraene for medbestemmelse (IDF) er sentrale samhandlingsarenaer for Statpeds ledelse, og det er avgjørende for organisasjonen at disse arenaene er preget av en god dialog. Statped gjennomførte i 2014 også den første medarbeiderundersøkelsen som én virksomhet. I etterkant av undersøkelsen gjennomførte Statpeds direktør en reiserunde til alle enheter i organisasjonen og møtte alle medarbeidere. Resultatene fra både bruker- og medarbeiderundersøkelsene vil benyttes i organisasjonens videre utviklingsarbeid.

Ved utgangen av 2014 er Statped halvveis i omstillingsperioden på fire år. Ved halvgått løp har organisasjonen kommet langt i arbeidet med å bygge en nasjonal etat som tilbyr likeverdige tjenester i hele landet. På sentrale punkter har vi kommet langt i arbeidet med å sikre robuste spisskompetente fagmiljøer som jobber tverrfaglig for å sikre brukerne best mulig tjenester.

Tone L. Mørk
Direktør Statped
12. mars 2015

Del II: Introduksjon til virksomheten og hovedtall

1. Omtale av etaten og samfunnsoppdraget

Statped er en statlig etat som er underlagt Utdanningsdirektoratet. Statped er en nasjonal etat som gir spesialpedagogiske tjenester til kommuner og fylkeskommuner. Statped er statens virkemiddel for å støtte kommuner og fylkeskommuner i arbeidet med å nå sektormålene for utdanningssektoren. Vi skal bidra til en tilpasset og inkluderende opplæring for barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov.

Statpeds **samfunnsmandat** er å bidra til at barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov gis muligheten til å være aktive deltakere i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

Med utgangspunkt i Meld. St. 18 (2010-2011) har Stortinget fastslått følgende hovedmål for Statped i 2014:

- Statped er en tydelig og tilgjengelig **tjenesteyter** av spesialpedagogisk støtte til kommuner og fylkeskommuner. Statped gir tjenester på både individ og systemnivå og alle kommuner og fylkeskommuner får likeverdig tilgang til Statpeds tjenester. Statped skal videreutvikle flerfaglige arbeidsmåter som sikrer lik tilgang på rett kompetanse til rett tid.
- Statped skal videreutvikle spisskompetanse innenfor spesialpedagogiske fagområder og være bidragsyter til **kunnskaps- og kompetansespredning** på disse områdene. Statped skal videreutvikle rollen som en sentral formidler av aktuelle læringsressurser og teknologiske virkemidler til bruk på opplæringsfeltet.
- Statped skal utvikle en helhetlig FoU - strategi på det spesialpedagogiske området og skal samarbeide med universitet og høyskoler i dette arbeidet.

Del III av årsrapporten inneholder en redegjørelse for Statpeds bidrag til sektormålene i 2014 og vurderinger av måloppnåelsen for etatens hovedmål.

Statped skal bidra med høy kompetanse og kvalitet innenfor det spesialpedagogiske feltet. Statped har spisskompetanse på opplæring innen de seks fagområdene syn, hørsel, døvblindhet/kombinerte syns- og hørselstap, sammensatte lærevansker, språk/tale og ervervet hjerneskade.

Statped er sentral formidler av læringsressurser og skal bidra til at teknologiske hjelpemiddel tas i bruk på opplæringsfeltet. Sammen med universiteter og høgschooler skal Statped bidra til spesialpedagogisk kunnskapsutvikling og vi skal spre kunnskap innenfor spesialpedagogiske områder. Statped driver i tillegg A.C. Møller skole og barnehage for hørselshemmede og Skådalen skole for døvblindfødte.

Statpeds brukere er barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov, samt foresatte til barn og unge. Statpeds samarbeidspartnere er kommuner, fylkeskommuner, helseinstitusjoner, universitet og høgschooler samt andre profesjonelle tjenesteytere. Statped gir tjenester til kommuner og fylkeskommuner som skal medvirke til at brukerne får god og tilrettelagt opplæring og tilfredsstillende læringsutbytte som fører til mestring. Til samarbeidspartnere og fagmiljø utvikler vi kompetanse og formidler kunnskap om spesialundervisning og likeverdig, tilpasset og inkluderende opplæring. Statped samarbeider med universitet- og høgschoolsektoren, helsesektoren og andre aktører i tiltakskjeden.

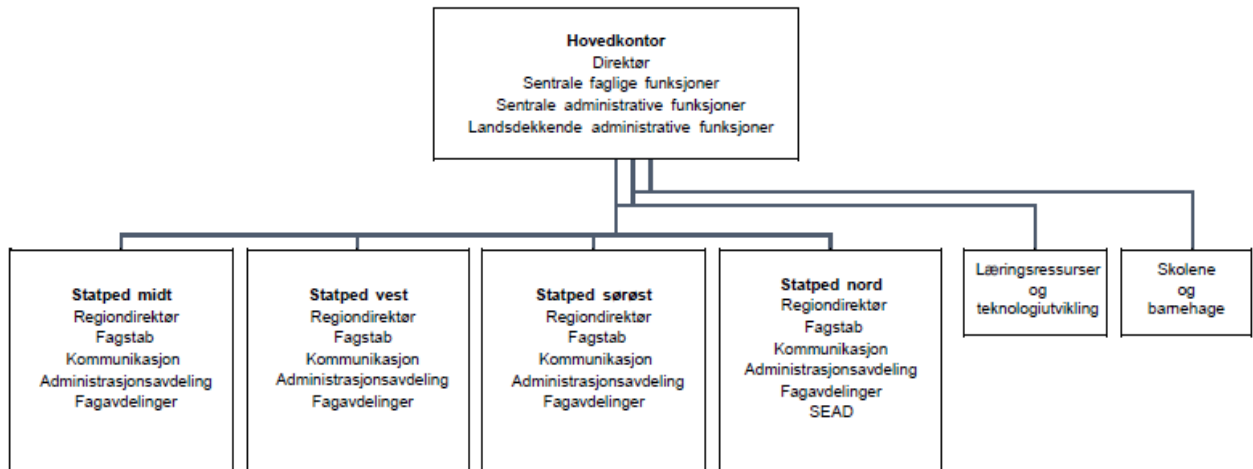
I årene 2012-2016 er Statped under omstilling, hvor målet er å realisere intensjonen i Meld. St. 18 (2010-2011).

2. Omtale av organisering og arbeidsformer

Organisering

Statped er delt inn i fire flerfaglige regioner og har et hovedkontor. Hovedkontoret, som ligger i Oslo, skal koordinere virksomheten på tvers av regioner, slik at Statped fremstår som én samlet etat. Hovedkontoret har blant annet ansvar for faglige sentrale funksjoner, landsdekkende administrative funksjoner, kommunikasjonsarbeid, drift og utvikling av læringsressurser, bibliotek, og skoledrift. Alle regioner skal ha kompetanse på Statpeds seks fagområder, men antallet og størrelsen på fagavdelingene varierer fra region til region. Region nord har et administrativt ansvar for SEAD (landsdekkende avdeling for samisk spesialpedagogisk støtte).

Statpeds organisasjonskart

Statped ledes av direktøren. De fire regiondirektørene og direktør for avdeling for læringsressurser og teknologiutvikling har ansvar for drift og utvikling i sine respektive regioner/avdeling.

Direktør Statped: Tone L. Mørk

Statped nord: Regiondirektør Kristin Fastvold

Statped midt: Regiondirektør Anne Bakken

Statped sørøst: Regiondirektør Steinar Sandstad

Statped vest: Regiondirektør Gerd Ingunn Opdal

Avdelingsdirektør læringsressurs og teknologiutvikling: Niels-Erik Mathiassen

Disse sitter i Statped direktørmøte. Den strategiske ledergruppen består i tillegg av avdelingsdirektør for fag- og prosess; Marie E. Axelsen, avdelingsdirektør for økonomi- og virksomhetsstyring; Kristina Medin, avdelingsdirektør for kvalitet og støtte; Espen R. Haram og skolefaglig leder; Elisabet Dahle, alle med kontor plass på hovedkontoret.

Arbeidsformer

Større utviklingstiltak organiseres i hovedsak som prosjekter, men implementeringen skjer i linjeorganisasjonen. Statped har en flerfaglig tilnærming i sitt arbeid. Det betyr at ansatte med ulike former for spisskompetanse arbeider sammen for å bistå brukere og samarbeidspartnere der det er ønskelig og nødvendig. Søkner

til Statped behandles gjennom et eget system for oppdragshåndtering, med retningslinjer og maler som skal sikre at søknader og henvisninger håndteres likt uavhengig av region, og sikrer en flerfaglig vurdering.

Utvikling av Statped som én nasjonal etat og flerfaglige regioner forutsetter tett samarbeid mellom ulike fagmiljøer. Det er etablert nasjonale og regionale nettverk som en av flere samarbeidsformer, både på faglige og administrative områder.

Brukermedvirkning

For Statped er brukermedvirkning et strategisk grep for at etaten skal nå sine mål. Brukermedvirkning og samarbeid med brukernes interesseorganisasjoner står sentralt i arbeidet med å utvikle Statpeds tjenester.

Statped har brukermedvirkningsorganer på både nasjonalt og regionalt nivå, og på alle fagområder. Hvert år arrangeres en nasjonal brukerkonferanse hvor de regionale brukerrådene, det nasjonale brukerrådet og de faglige samarbeidsrådene samles.

Ansatte

Ved utgangen av 2014 hadde etaten 721 årsverk, en reduksjon på 19 siden 2013. Ved slutten av 2014 var imidlertid 20 utlyste stillinger i tilsetningsprosess. I 2014 har Statped avviklet to skoler. 7 lærerårsverk ble i forbindelse med dette overført til Bergen kommune. Avtalene med 5 ansatte med midlertidige kontrakter ble ikke forlenget. Fast ansatte ble overført til andre arbeidsoppgaver i Statped.

Lokasjoner

Etaten er fordelt på 26 lokasjoner, hvor hver lokasjon er tilknyttet et regionskontor eller hovedkontoret. Antall lokasjoner er redusert med fire siden 2013. Reduksjonen i antall lokasjoner er et resultat av omstillingsarbeidet i etaten, og arbeidet med effektivisering av eiendomsmassen, drift- og ev. støttefunksjoner vil fortsette i resten av omstillingsperioden.

3. Presentasjon av utvalgte hovedtall

Statped har i 2014 hatt fokus på å levere tjenester som normalt, samtidig som etaten omstilles.

Volumtall

Statped gjennomførte 4 337 utredninger (4 586 i 2013) og leverte 6 075 (5 381 i 2013) rådgivnings- og veiledningstjenester i 2014. Vi mottok 1 784 (1 968 i 2013) søknader om individbaserte tjenester og 830 (846 i 2013) henvisninger fra blant annet spesialisthelsetjenesten.

Statped har ferdigstilt 686 lærebøker i punktskrift på papir, elektronisk format eller som lydbøker (108 nyproduksjoner/578 reproduksjoner) i 2014 (160/940 i 2013). Det er i tillegg lånt ut 50 000 lydbøker (53 600 i 2013). Det er produsert/utviklet om lag 270 taktile læringsressurser (250 i 2013).

Gjennom nettbutikken er det solgt om lag 7 740 læringsressurser i 2014 (3 200 i 2013). Det er i 2014 lastet ned om lag 11 650 apper utviklet av Statped (7 300 i 2013).

Statped tilbyr en omfattende kurspakke for brukere og samarbeidspartnere. Kurs, konferanser, nettverk og andre systemrettede tjenester er en stor og viktig del av Statped arbeid med å øke kompetansen på det spesialpedagogiske feltet i opplæringssektoren, og ett viktig bidrag til å nå sektormålene. Etterspørselen etter disse tjenestene har vært økende i løpet av 2014. Utviklingen av et ensartet registrerings-system for kurs er igangsatt og settes i verk fra 2015.

Nøkkeltall fra årsregnskapet,

<i>Tall i 1 000 kroner</i>	2014	2013
Total utgiftsbevilgning	677 474	660 185
Totalt regnskapsførte utgifter	685 219	653 603
Oppdragsinntekter	41 904	35 218
Refusjonsinntekter	21 737	24 687

Del III: Årets aktiviteter og resultater

1. Statpeds samfunnsmandat og bidrag til sektormålene

Statpeds samfunnsmandat er å bidra til at barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov gis muligheten til å være aktive deltakere i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Statped skal bidra til at sektormålene som er satt for barnehagen og grunnopplæringen nås, ref. Prop. 1 S (2014-2015) Kunnskapsdepartementet.

Statped skal bidra til at *alle elever og lærlinger skal oppleve inkludering og mestring*. Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at 86 prosent av samarbeidspartnere som svarte på undersøkelsen opplever at Statpeds tjenester bidrar til mer inkluderende opplæring for barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov. Vel 60 prosent av brukerne som svarte på undersøkelsen mener at tjenestene fra Statped har gjort det enklere å ta del i den ordinære opplæringen.

Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv. Statpeds skoler på A C Møller i Trondheim og Skådalen i Oslo gir tilbud om henholdsvis heltidsopplæring for hørselshemmede og døvblindfødte elever. A C Møller har også en barnehage med et tilrettelagt pedagogisk tilbud for hørselshemmede barn. Statped har som mål å gi et opplæringstilbud i barnehage og skole av høy faglig kvalitet og i tråd med de krav og mål som framkommer etter lov og forskrift. Sektormålene innarbeides i skolenes virksomhetsplaner. Skolene og barnehagen har en viktig oppgave og et stort ansvar for å vedlikeholde og utvikle spisskompetanse innen opplæring av hørselshemmede og døvblinde barn og elever.

Ved A C Møller skole i Trondheim er det 13 hørselshemmede elever fra 1.-10.trinn som får opplæring i og på tegnspråk. Ved Skådalen skole for døvblindfødte er det 10 elever som får opplæring særskilt tilrettelagt denne elevgruppen. Skolen gir et opplæringstilbud fra 1.trinn og ut videregående skole.

Å oppleve sammenheng og være trygg i overgangene i barnehage og skole og til livet etter grunnopplæringen gir et godt grunnlag for det videre opplæringsløpet. Samarbeid mellom barnehager, skoler og elevenes bostedskommuner er en viktig

forutsetning for å få til dette. Arbeidet med å forberede gode overganger starter tidlig og er høyt prioritert ved Statpedes skoler og barnehage.

Videre er Statpedes arbeidet med å iverksette en styrket deltidsopplæring for hørselshemmede, ref. omtale i vedlegg 1 punkt 3, et viktig bidrag til å nå sektormålene.

2. Redegjørelse for aktiviteter, resultater og effekter

Hovedmål 1

Statped skal være en tydelig og tilgjengelig yter av spesialpedagogiske tjenester til kommuner og fylkeskommuner på både individ- og systemnivå. Alle kommuner og fylkeskommuner skal få likeverdig tilgang til tjenester fra Statped. Statped skal videreutvikle flerfaglige arbeidsmåter som sikrer tilgang til rett kompetanse til rett tid.

Statpedes tjenesteyting skal i økende grad dekkes gjennom systembaserte tjenester

I løpet av 2014 har etaten arbeidet med å endre arbeidsformer mot mer systemrettet arbeid. Ved årets slutt ser vi at fordelingen mellom systembaserte og individbaserte saker fordeler seg omtrent med 21 prosent systemsaker mot 79 prosent individsaker. Dette er lavere enn ambisjonsnivået om 40 prosent systemsaker. Sett i forhold til første tertial 2014 har andel systemsaker økt med 4 prosentpoeng, som viser en positiv utvikling.

Det er imidlertid grunn til å tro at tiden som er gått med til systemsaker i forhold til individsaker har økt ytterligere, og at det er en underregistrering av systemsaker fordi fagsystemet ikke har hatt god nok funksjonalitet for registrering av systemsakene. Dette vil forbedres som en følge av nye og forbedrede registreringsmuligheter for systemsaker i fagsystemet Fabris fra 2015. De fleste individsaker inkluderer tiltak som omfatter systemet rundt brukeren, og således også innebærer systemarbeid, noe som ikke fremkommer i statistikken. I 2015 vil vi jobbe med å implementere bedre registrering av systemsaker.

Flere tiltak som er iverksatt i 2014 forventes i gi effekt i 2015, og således øke antall systemsaker. Allikevel ser vi at det er nødvendig å gjøre vurderinger av hvordan fordelingen av system- og individsaker bør være fremover.

Det er forskjell i arbeidsmetode mellom fagområdene, og vi vil analysere hvorvidt disse forskjellene er ønskelige ut ifra fagområdenes egenart, eller hvorvidt vi bør tilstrebe likere arbeidsformer.

Statped har en effektiv saksbehandling og god tilgjengelighet

I 2014 har vi i opprettholdt leveransen av tjenester til Statpeds brukere og samarbeidspartnere, samtidig som mye ressurser har gått med til omstillingsarbeidet. Sammenlignet med 2013 viser noen utvalgte hovedtall at tjenestene er opprettholdt på et tilfredsstillende nivå.

Tjenestekode	Antall 2014	Antall 2013
11. Utredning	4 337	4 586
12. Rådgivning/veiledning	6 075	5 381
81. Søknader om individbaserte tjenester	1 748	1 968
82. Søknader om systembasert tjenester	392	303

Statped har utført flere rådgivning/veiledningstjenester og færre utredninger enn i 2013. Dette kan tyde på at PP-tjenester i større grad enn tidligere har utredet en sak ferdig i forkant av at Statped involveres. I tillegg er antall individbaserte søknader til Statped redusert fra 2013, og søknader om systembaserte tjenester har økt. Dette kan være en indikator på at både rammeavtaler og samarbeidsavtaler med kommunene og arbeidet med fag- og tjenesteprofilen har bidratt til å tydeliggjøre ansvars- og oppgavefordelingen mellom Statped og samarbeidspartnere.

I 2014 var saksbehandlingstiden fra mottatt søknad til vedtak ble fattet i gjennomsnitt 39 dager for individbaserte søknader, og 43 dager for systembaserte søknader.

Saksbehandlingstiden kan være noe misvisende fordi noe mangelfull registreringspraksis har ført til at en søknadsprosess fortsatt løper når vi etterspør dokumenter som er nødvendige for å kunne behandle søknaden. I tillegg har enkelte søknader om tjenester ikke blitt avsluttet etter at vedtak er fattet. Vi jobber med å etablere og videreutvikle registreringspraksisen og med å effektivisere søknadsbehandlingen.

Ventetiden fra vedtaksbrev er sendt til individbasert tjeneste er mottatt er gjennomsnittlig 62 dager, godt under ambisjonsnivået på 90 dager.

Statpeds brukere vurderer at en av Statped svake sider er hvor lett det er å komme i kontakt med saksbehandler i Statped. Statped benytter videokonferanse i rådgivningen i større grad enn tidligere i, og det blir gitt positive tilbakemeldinger på dette fra brukere.

Konkret er tilbakemeldingene at det er større tilgjengelighet både for rådgivningsfrekvens, muligheter til å ha anonymiserte casedrøftinger og mulighet for å delta i korte kurs fra kommuner som har lang reisevei til våre lokasjoner. Etter at etablering av relasjoner er gjennomført fungerer videokonferanse meget godt og kan bedre brukernes oppfatning av Statpeds tilgjengelighet.

Statped brukere og samarbeidspartnere opplever god kvalitet med tjenestene

Med god kvalitet med tjenestene legger vi til grunn at tjenestene skal være tydelige, synlige, forutsigbare og lett tilgjengelige. Statpeds brukere og samarbeidspartnere skal bli møtt med respekt. Resultatene fra brukerundersøkelsen tyder på at vi har lyktes med å levere tjenester av god kvalitet.

Blant brukerne svarer i overkant av 90 prosent at de «alt i alt» enten er svært fornøyde eller ganske fornøyde med tjenesten de har mottatt fra Statped. Blant samarbeidspartnere er 96 prosent «alt i alt» enten svært fornøyde eller ganske fornøyde med tjenesten de har mottatt fra Statped. Dette tyder på at Statpeds brukere og samarbeidspartnere opplever at vil leverer tjenester med god kvalitet.

Både Statpeds brukere og samarbeidspartnere mener at blant Statpeds sterkeste sider blant annet er at tjenestene leveres som avtalt og er de er godt tilpasset den enkeltes behov. Dette er viktige signaler på at kvaliteten oppleves som god.

Statped gir lik tilgang til likeverdige tjenester i hele landet

I tråd med føringene i Meld. St. 18 (2010-2011) har etaten arbeidet med å sikre likeverdig tilgang til tjenestene, blant annet gjennom implementeringen av nytt system for oppdragshåndtering, "En dør inn". Systemet sikrer at saker kan behandles flerfaglig. En revidert versjon av retningslinjene for oppdragshåndtering ble tatt i bruk i starten av 2014, og det er brukt mye tid på implementering av disse, herunder opplæring i bruk av felles maler.

Systemet for oppdragshåndtering bidrar, slik vi vurderer det, til at Statpeds brukere får mer likeverdig tilgang til tjenestene enn tidligere, og til en bedre vurdering av behovet for flerfaglige tjenester. Det har også bidratt til at Statpeds flerfaglige kompetanse i større grad kan tilpasses brukernes behov. Systemet for oppdragshåndtering vil fortsatt videreutvikles i 2015. En viktig del av dette er å starte utviklingen av elektronisk søknadsbehandling, som vil gjøre det enklere å søke om tjenester fra Statped.

Alle regioner skal ha tilgang til kompetanse på Statpeds seks fagområder, men antallet og størrelsen på fagavdelingene varierer fra region til region. I saker hvor det er behov for landsdekkende tjenester jobber vi med å gjøre disse tjenestene så lett tilgjengelige som mulig, og vi vil i 2015 fortsette arbeidet med å gjøre søknadsbehandlingen så smidig som mulig.

Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at selv om Statpeds brukere er fornøye med tjenestene de har mottatt, er det noen ulikheter mellom regionene. I region nord har brukerne noe lavere tilfredshet med Statped enn i de øvrige regionene.

Samarbeidspartnere i region sørøst er mindre tilfreds med Statped enn samarbeidspartnere i de øvrige regioner. Selv om det er enkelte forskjeller er det interessant å merke seg at det brukerne opplever som Statped sterke og svake sider er omtrent de samme i alle regioner. Det samme gjelder samarbeidspartneres oppfatning av våre svake sider.

Effektvurderinger til hovedmål 1

Brukere og deres pårørende skal føle seg trygge på at den enkelte bruker får den oppfølgingen vedkomne har behov for og at deres erfaringer blir hørt. Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at hele 71 prosent av brukerne som deltok i undersøkelsen mener *helt sikkert* eller *ganske sikkert* at Statped vil dekke deres behov fremover. Dette tolker vi som om at brukerne føler seg trygge på at de vil få den oppfølgingen de har behov for, og at de har stor grad av tillit til Statped.

Også i 2014 har brukermedvirkning vært et viktig virkemiddel i utviklingen av Statpeds tjenester. Innspill fra brukerorganisasjoner i nasjonalt og regionale brukerråd er nyttige for at etaten kan tilpasse og utvikle tjenestene i tråd med brukernes behov.

Statpeds brukere trekker frem brukermedvirkning, i form av hvorvidt erfaringer og synspunkter blir ivaretatt og om man blir lyttet til i kontakten med Statped som et område som kan forbedres. Vi er i gang med å utvikle et system for systematisk evaluering av tjenestene, som blant annet vil gi bedre mulighet for direkte brukermedvirkning.

En ønsket effekt av omstillingen er at den skal gi *brukere over hele landet tilgang til likeverdige tjenester*. Tilgjengeligheten til tjenestene, både i form av hvor lett det er å komme i kontakt med saksbehandler og informasjon om tjenestene er også områder som brukerne mener kan forbedres.

Brukerne skal se på Statped som en tydelig tjenesteyter, som leverer tjenester så tidlig som mulig. I enkelte typer saker leverer Statped "Strakstiltak", hvor vi går inn i en sak før PP-tjenesten er koblet på i forkant. Disse sakene forutsetter at etaten gir helseinstitusjoner og andre samarbeidspartnere oppdatert og løpende informasjon slik at de er klar over de tiltak som iverksettes. Brukerne evaluerer effekten av strakstiltakene som svært gode, og tilbakemeldingene fra brukerorganisasjonene er gode. "Strakstiltak" prøves nå ut på flere fagområder.

Statistikken over vente- og søknadstider viser at det er noe forskjeller mellom regionene, og effekten for brukerne er at tilgang til Statpeds tjenester til en viss grad fortsatt avhenger av bosted. Fortsatt utvikling og implementering av systemet for oppdragshåndtering vil gi effekter i form av likere tilgang til tjenestene.

Hovedmål 2

Statped skal videreutvikle spisskompetanse innenfor spesialpedagogiske fagområder og være en bidragsyter til kunnskaps- og kompetansespredning på disse områdene. Statped skal videreutvikle rollen som en sentral formidler av aktuelle læringsressurser og teknologiske virkemidler til bruk på opplæringsfeltet.

Statped bidrar med relevant kompetanse innen spesialpedagogiske utdanninger i Norge

Det er inngått nye samarbeidsavtaler med U/H sektoren vedrørende undervisning ved spesialpedagogiske utdanninger. Ved utgangen av året foreligger 22 slike samarbeidsavtaler.

Statped har også i 2014 bidratt med kompetanse i undervisning av spesialpedagogiske utdanninger ved universiteter og høyskoler. Statped har bidratt til planlegging, undervisning og gjennomføring av studietilbud, og med praksisplasser for studenter. Statped bidrar med forelesninger innenfor spesialpedagogiske studieprogrammer. Det kommer mange henvendelser om bidrag, og i enkelte tilfeller er etterspørselen større enn kapasiteten.

Statped har tilstrekkelig kompetanse til å dekke kommunene og fylkeskommunenes behov

Rammeavtaler skal ligge til grunn for samarbeidet mellom Statped og kommunene/fylkeskommuner. Disse rammeavtalene skal bidra til å sikre en avklart ansvars- og oppgavefordeling mellom Statped og kommunene, og dermed tydeligere hvilke tjenester etaten tilbyr.

Arbeidet med å inngå rammeavtaler med alle landets kommuner og fylkeskommuner har fortsatt i 2014. Ved utgangen av året hadde 338 av landets kommuner og fylkeskommuner undertegnet avtaler, i overkant av 75 prosent. Dette er en økning på hele 24 prosentpoeng fra 2013. Resultatet ligger tett opp mot ambisjonsnivået på 80 prosent.

Blant de kommuner og fylkeskommuner som gjenstår har enkelte gitt beskjed om at de ikke ønsker å signere.

Statped kan ikke tvinge frem en avtale med en kommune som ikke ønsker en slik avtale. Dette vil selvsagt påvirke måloppnåelsen på området. Av de resterende som mangler avtale vil Statped i 2015 jobbe aktivt mot den enkelte kommune og fylkeskommune for å få til en avtale, og forventer at ambisjonsnivået nås i løpet av 2015.

En beskrivelse av Statpeds fag- og tjenestetilbud kom på plass i mars 2014, og er et viktig virkemiddel for å tydeliggjøre hvilke tjenester Statped gir og hvilke rolle etaten har i utdanningssektoren. Dokumentet viser hva Statped vektlegger innenfor de ulike fagområdene og skal bidra til gjøre tjenester tydeligere og gi mer forutsigbarhet overfor brukere og samarbeidspartnere. At antall innkomne søknader har gått ned fra 2013 kan tyde på at vi har lykket i dette arbeidet, selv om vi ikke kan utelukke at dette har andre forklaringer.

Det er i løpet av 2014 påbegynt et arbeid med å tydeliggjøre forholdet mellom Statped og PP – tjenesten ytterligere. Prosjektet *Kvalitet i søknadsprosessen* har til hensikt å tydeliggjøre grenseflaten mellom Statped og PP – tjenesten. Våren 2015 prøves dette ut i en pilot, som vil danne grunnlaget for videre implementering i hele etaten.

Tilbakemeldingen fra Statpeds samarbeidspartnere er at de opplever at kompetansen til Statped ansatte er god. I undersøkelsen blant samarbeidspartnere svarer 80 prosent at de er svært fornøyde, eller ganske fornøyde med kompetansen til de ansatte i Statped. Kompetansen hos de ansatte anses som en av Statpeds sterke sider.

Kunnskaps- og kompetansespredning

Tilbakemelding fra samarbeidspartnere som deltok i brukerundersøkelsen er at vi bør jobbe mer med utforming og tilgang til veilednings- og støttemateriell og mer og bedre informasjon om Statpeds tjenester. I løpet av 2014 har vi økt innsatsen for å spre kunnskap om organisasjonen i forhold til i 2013, blant annet gjennom deltagelse på konferanser, for på den måten å gjøre tilgangen til Statped enklere. I 2015 vil vi utarbeide tiltak for å sikre mer- og bedre informasjon om tjenestene.

Statped.no er Statpeds primære kommunikasjonskanal. I 2014 startet et større arbeid med å oppgradere nettstedet for å styrke den faglige formidlingen, tilgjengeligheten til læringsressurser og gi bedre oversikt over Statped tjenester. Statped skal være en aktiv informasjons- og kunnskapsformidler av læringsressurser og teknologiske virkemidler på det spesialpedagogiske området. Det er i 2014 blitt jobbet med å utvikle en mer hensiktsmessig og oversiktlig struktur på statped.no for å gjøre tilgangen på informasjon enklere. Dette arbeidet videreføres i 2015.

StatpedMagasinet er i 2014 utkommet med tre nummer. Målet med magasinet er å spre kunnskap om og kjennskap til Statped. Mottakerne av magasinet er samtlige skoler og barnehager i landet, i tillegg til PP-tjenester og andre interessenter. I arbeidet med magasinet er det lagt vekt på å vise fram praksisnære erfaringer og å spre faglig kunnskap fra Statped og ut i praksisfeltet. I tillegg er det utviklet en egen magasin utgave av årsrapporten, som inneholder reportasjer/intervjuer og nøkkeltall som synliggjør Statped som virksomhet og etatens kompetanse.

Det er i løpet av året laget en rekke artikler, nyhetssaker og filmer om læringsressurser og teknologi på det spesialpedagogiske området. Disse spenner fra beskrivelser, vurderinger av produkter og apper til formidling av «god praksis» i bruk av teknologi i barnehager og skoler. Hensikten er å gi god informasjon om hvilke muligheter som finnes og motivere til at teknologi tas i bruk i undervisningen. I 2014 er bl.a. første del av en nettbasert ressurs på lese- og skriveområdet (lesing og teknologi) utviklet.

Ressursen inneholder tekst og videomateriale med konkrete tips og eksempler på Statped.no. Andre del om skriving og teknologi blir laget i 2015.

I tillegg til formidling på Statped.no har vi jobbet med å tilrettelegge fysiske møteplasser som skal bidra til erfaringsutveksling og kunnskapsformidling mellom fagfolk. Den første konferansen om teknologi og spesialpedagogikk (SPOT 2014) ble gjennomført i slutten av november med 340 deltakere.

Både interessen og evalueringen av konferansen var svært god. Evalueringen viser blant annet at det er et behov for å sette fokus på hvordan digitale medier kan brukes på det spesialpedagogiske området.

Det er i 2014 gjennomført to prosjekter for å kartlegge og evaluere bruken av egenproduserte læringsressurser for elever med hørselsvansker (tegnspråkbrukere). Resultatet skal brukes til å forbedre Statpeds egen utvikling og produksjon av læringsressurser.

Statpeds ulike fagkurs er etterspurte og retter seg til ansatte i PP – tjenesten, barnehage og skole. Kurs, konferanser, nettverk og andre systemrettede tjenester er en stor og viktig del av Statped arbeid med å øke kompetansen på det spesialpedagogiske feltet i opplæringssektoren, og etterspørselen etter disse tjenestene har vært økende i løpet av 2014.

Effektvurderinger til hovedmål 2

Statpeds bidrag til den spesialpedagogiske undervisningen har positive effekter både i form at etaten sprer kunnskap om spesialpedagogikk, men også ved at vi bidrar til å sikre god rekruttering av fagkompetanse både til Statped og kommunene fremover. God kompetanse blant Statpeds ansatte er den viktigste forutsetningen vi har for å levere gode tjenester, og brukerundersøkelsen viser at nettopp de ansattes kompetanse er en av Statpeds sterkeste sider. Nær kontakt med studiemiljøene gir også positive effekter ved at ansatte holder seg oppdatert på fagfeltet, samtidig som vi kan bidra til at de spesialpedagogiske utdanningene er tilpasset praksisfeltet.

Tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere indikerer at Statped i større grad enn tidligere blir lagt merke til, noe som gir indikasjoner på at arbeidet med å synliggjøre etaten har lyktes. Dette er et skritt i riktig retning og danner et godt grunnlag for kunnskaps- og kompetansespredningen.

I tillegg er Strategi for etter – og videreutdanning av PP- tjenesten (SEVU-PPT) et viktig virkemiddel for å jobbe strategisk med kompetanseheving av Statpeds mest sentrale samarbeidspartner. Målet er at gjennomføring av strategien vil gi effekter i form av styrket kompetanse og økt systemrettet arbeid blant ansatte i PP- tjenesten. I 2014 har Statped arrangert en nettverkskonferanse for PPT-ledere, og arrangert etterutdanning i flerkulturalitet og flerspråklighet. Evalueringene viser at deltagerne både på konferansen og etterutdanningene er svært godt fornøyd.

Hovedmål 3

Statped skal utvikle en helhetlig FoU strategi på det spesialpedagogiske området og samarbeide med universiteter og høyskoler i dette arbeidet.

FoU strategi

Statped er en aktør i skjæringsfeltet mellom praksis og forskning. Vi skal med bakgrunn i erfaring fra praksisfeltet være en premissleverandør for forskning og utvikling av ny viten på det spesialpedagogiske feltet. Statpeds FoU - strategi er ferdigstilt og implementeringen av strategien starter i 2015. For å jobbe mer enhetlig med FoU-arbeidet og sikre en helhetlig styring av Fou-prosjekter skal det etableres en FoU-enhet som skal ha til oppgave å koordinere, fremme og samle forskningsinnsatsen på det spesialpedagogiske feltet i Statped. Etableringen av enheten er et viktig virkemiddel for gjøre Statpeds rolle innenfor FoU på det spesialpedagogiske feltet tydeligere og mer proaktiv.

Statped er proaktiv slik at det settes i gang ekstern FoU virksomhet innen sårbare områder som er relevant for Statped

Statped inviteres til deltagelse i FoU prosjekter, og tar selv initiativ til forskningsprosjekter hvor UH sektoren deltar. Dette er tegn på at Statped er en attraktiv samarbeidspartner for universitet og høyskoler.

Statped har i 2014 levert innspill til rapporten *Utdanning og forskning i spesialpedagogikk – veien videre*. Innspillet er et bidrag til hvordan den spesialpedagogiske kompetansen kan videreutvikles, og hvordan Statped kan bidra. Blant de områdene som nevnes i rapporten vil vi fremover vurdere hvilke vi mener det bør prioriteres forskning på. Aktuelle områder er blant annet flerspråklighet, inkludering, lesing, matematikkvansker og skriving. Dette kommer i tillegg til forskning innenfor Statped fagområder.

Et tiltak som skal bidra til en mer helhetlig FoU forvaltning er arbeidet med en felles prosjekt- og porteføljestyrimetode. Arbeidet startet opp i 2014, og ferdigstilles i løpet av 2015. Vi forventer at dette, sammen med implementeringen av FoU strategien, vil gi en mer strategisk tilnærming til hvilke FoU prosjekter etaten skal initiere og delta i.

Effektvurderinger til hovedmål 3

Gode tilbakemeldinger fra U/H sektoren vedrørende samarbeidet med Statped vitner om at Statped anses som en anerkjent samarbeidspartner, som U/H sektoren har stor tillit til. Etterspørselen etter bidrag fra Statped fra universitet og høgskolen er stor, og på enkelte områder større enn kapasiteten. Effekten av Statpeds deltakelse i relevante forskningsprosjekter er praksisnær forskning innenfor små og spesialiserte områder. Ny kunnskap fra forskningen benyttes til å utvikle evidensbaserte tjenester. I tillegg utvikler ansatte spisskompetanse som kommer brukerne til gode.

Statped har i 2014 deltatt i en rekke forsknings- og utviklingsarbeid. Vår vurdering er at dette har bidratt til utviklingen av relevant kunnskap på det spesialpedagogiske feltet. Vi vil nevne tre eksempler.

1) Et godt eksempel på Statpeds bidrag til forskning på små og sårbare områder er *Det internasjonale JNCL-prosjektet*. JNCL, eller Spielmeyer-Vogt, er en progresjonerende sykdom som angriper sentralnervesystemet. Sykdommen utvikler seg sakte, og medfører blindhet, epilepsi, nedsatt korttidshukommelse, lærevansker, demens, store språkvansker og fysiske vansker som etter hvert gjør personene avhengig av rullestol. Personer med JNCL blir pleietrengende i ung alder, og forventet levealder er mellom 18 – 30 år.

Bakgrunnen for prosjektet er den store mangelen på dokumentert kunnskap om målgruppens muligheter for læring. Målet med prosjektet er å dokumentere kunnskap om læring og læringsmetoder for barn og unge med JNCL diagnose.

Følgende delprosjekter er igangsatt:

- Læring knyttet til demensutviklingen hos barn og unge med JNCL diagnose
- Læring av et alternativt ekspressivt språk hos barn og unge med JNCL diagnose
- Utvikling av QUIZ som læringsmetode og et læremiddel for barn og unge med JNCL diagnose
- Vurdering av skriftspråket MOON som et alternativ til Braille for noen barn og unge med JNCL diagnose.

Resultatene fra prosjektet skal benyttes til å videreutvikle tjenestetilbudet og således gi effekter i form av bedre tjenester til målgruppen.

2) Ett av Statped's bidrag til sektormålene er å arbeide for at flere barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov kommer i arbeid. Et annet eksempel på Statped bidrag til forskning er etatens koordinering av den norske delen av det tre-årige (2012-15) europeisk forsknings- og utviklingsprosjektet, INVESTT (Inclusive Vocational Education and Specialised Tailor-made Training).

Prosjektet utvikler kunnskap om:

- Hvordan en kan unngå frafall i yrkesrettet videregående skole
- Hvordan en kan inkludere flere elever med særskilte opplæringsbehov i den ordinære undervisningen
- Hvordan en kan legge til rette for at elever med særskilte opplæringsbehov kommer seg ut i det ordinære arbeidslivet

Målet er å utvikle en felles europeisk strategi, som er tilpasset de lokale yrkesfaglige opplæringsmiljøene i Europa og basert på eksisterende politiske retningslinjer, tidligere forskning og forskning som utføres i deltakerlandene. Prosjektet er forankret i to nøkkelpinsipper; Universal Design og Reasonable Accommodations, men det er opp til hvert land å gjøre de nødvendige landspesifikke tilpasningene.

I Norge har fokus i prosjektet vært på tilpasning av det ordinære opplæringssystemet for elever med nedsatt funksjonsevne, slik at de kan kvalifisere seg for det ordinære arbeidslivet. Fokuset har vært på selve undervisningen, samarbeidet mellom skole og arbeidsliv, samt organiseringen i skolen. Ved yrkesrettet opplæring for elever med særskilte behov vil det være særlig fordelaktig å samkjøre teori og praksis, for å sikre at eleven får et tydelig bilde av hvilke forventninger som vil vente i det ordinære arbeidslivet. Ved å forberede elevene på hvilke egenskaper og ferdigheter som er viktig i arbeidslivet, vil overgangen bli lettere for både elever og arbeidsgiver.

Prosjektet har tydelig vist at samarbeidet med arbeidslivet er avgjørende når det gjelder elever som vil trenge særskilt tilrettelegging for å oppnå relevant kompetanse. En del av det ordinære løpet ved yrkesfaglig videregående skole er at elevene er ute i praksis, før de fullfører sin utdanning. Her må lærere ved den videregående skole følge opp sine elever, og være tilstede når de trenger veiledning og

støtte. Helst bør læreren gjennomføre sin undervisning der hvor eleven er i praksis, slik at det er en tydelig kobling mellom det eleven gjør i sin praksis og teorien i skolen.

3) Det tredje eksempelet vi ønsker å trekke frem er ett treårig utviklingsprosjekt (2014-2017) i samarbeid med NAV Hjelpemiddelsentral og Statped som ser på en ordning der en samarbeider om utprøving av tekniske hjelpemidler for personer som stammer og hvordan disse kan implementeres i stammebehandling. Prosjektet har utarbeidet prosedyrer for samarbeid, gjennomføring av utprøving av hjelpemidler og datainnsamling.

Målet er å undersøke hvilken effekt hjelpemidlene har for personer med taleflytvansker, nærmere bestemt om og i så fall hvordan enkelte hjelpemidler har effekt på primære eller sekundære aspekt ved taleflytvanskene til deltakerne, og videre forsøke å finne faktorer som kan påvirke effekten. Slike faktorer kan være personlige karakteristika ved deltakeren, karakteristika ved taleflytvanskene m.m. Et annet mål med ordningen er å undersøke hvordan en best kan implementere tekniske hjelpemidler i annen type logopedisk stammebehandling, og hvordan en kan utvikle rutiner for rådgiving til logopeder eksternt.

3. Hovedfunn fra brukerundersøkelsen blant Statped brukere og samarbeidspartnere

Statpeds første brukerundersøkelse som én etat ble gjennomført i slutten av 2014. Undersøkelsen ble rettet til Statpeds individuelle brukere, og samarbeidspartnere; alle landets PP tjenester og de barnehager og skoler som har barn eller ungdommer som mottar tjenester fra Statped. Vi mottok svar fra 1 015 brukere og 610 samarbeidspartnere. Vurderingen fra TNS Gallup, som leverte undersøkelsen, er at antall svar er nok til å være representative for våre brukere.

Resultatet viser at brukerne som svarte på undersøkelsen opplever svært høy tilfredshet med Statped. Brukerne vurderer at våre sterkeste sider er:

- Kompetansen til ansatte hos Statped
- Du/barnet ditt blir møtt med respekt av ansatte hos Statped

- At tjenester leveres som avtalt
- At tjenestene du/barnet mottar er tilpasset dine/barnets behov

Ut ifra dette er vurderingen at ansattes kompetanse og hvordan brukerne blir møtt og ivaretatt anses som våre sterkeste sider. Videre vurderer brukerne som svarte på undersøkelsen at Statpeds svake sider er:

- Dine erfaringer og synspunkter blir tatt hensyn til i arbeidet med å utforme forslag til aktiviteter og tiltak
- Informasjon du ha fått om tjenestene til Statped
- Hvor lett det er å komme i kontakt med saksbehandler hos Statped
- Dine synspunkter og erfaringer blir lyttet til i kontakten med Statped

Resultatet viser at også samarbeidspartnerne som svarte på undersøkelsen opplever høy tilfredshet med Statped, og vurderer at Statpeds sterkeste sider er:

- Ansattes kompetanse
- Tjenestene tilpasses virksomhetens behov
- At tjenesten leveres som avtalt

Samarbeidspartnerne som deltok i brukerundersøkelsen vurderer at våre svakeste sider blant annet er utforming og tilgang til veilednings- og støttemateriell og informasjon om Statpeds tjenester og teknologiske læringsressurser. Ut i fra disse resultatene vurderer vi at viktigste oppfølgingstiltak er utforming og tilgang til veilednings- og støttemateriell, mer- og bedre informasjon om teknologiske læringsressurser og mer- og bedre informasjon om Statped tjenester.

Resultatene fra brukerundersøkelsen vil bli brukt både i samarbeidet med brukerorganisasjonene, i dialogen med barnehager, skoler og PPT og selvsagt internt i Statped. Undersøkelsen vil bli publisert på Statpeds nettsider.

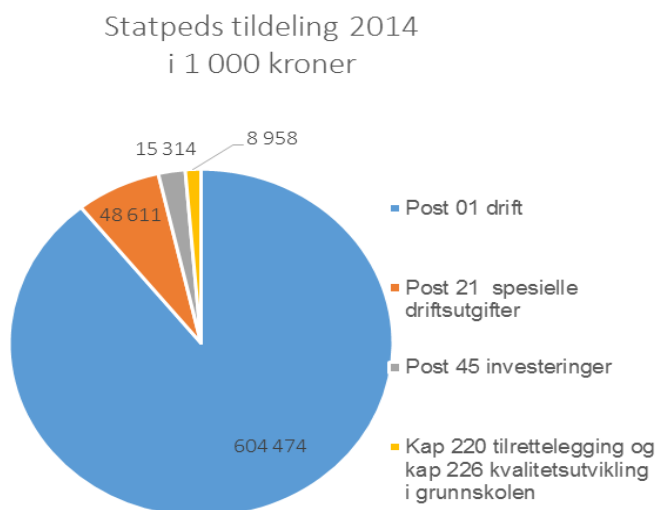
4. Redegjørelse for ressursbruk

4.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer - og mindre utgifter/inntekter

I 2014 har Statped samlet disponert tildelingen på utgiftssiden på 677,3 mill. kroner. Etaten har regnskapsført 685,2 mill. kroner på de samme budsjettkapitlene. Etter at inntektene er medregnet har etaten en mindre utgift for driften på post 01 på 6,7 mill. kr (1,1% av årets tildeling) og post 45 på 1,5 mill. kr. Disse mindreutgiftene er søkt overført til budsjettåret 2015. Etaten har også søkt overført i underkant av 0,5 million av bevilgningen over kap 226 Kvalitetsutvikling av grunnutdanningen, styrket hørselsarbeid knyttet til prosjektet «Tegnspråkspiloter»

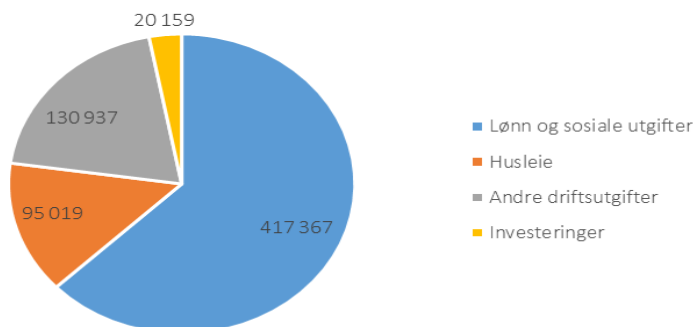
4.2 Nærmere omtale av ressursbruk

Statpeds samlede tildeling ble i 2014 økt med kompensasjon til pris og lønnsvekst. I tillegg ble Statped tildelt 5,7 millioner for å gjennomføre oppgaver knyttet til styrket deltidsundervisning for hørselshemmede elever. Etatens totale tildeling var 677,4 millioner kroner.

Utgifter til lønn og husleie utgjør hovedtyngden av Statpeds kostnader. Disse utgiftene er 80,5% av etatens samlede utgifter på postene 01 og 21.

Statped's utgifter 2014
i 1 000 kroner

Statped gjennomfører oppdrag med ekstern finansiering. Et av de største oppdragene gjennomføres med finansiering fra Helse nord knyttet til oppfølging av døvblinde brukere. I tillegg gjennomfører Statped utviklings- og forskningsoppdrag med finansiering blant annet fra Norges forskningsråd, Extrastiftelsen og EU. Statped har også inntekter knyttet til drift av barnehage og sfo, kurs, salg av publikasjoner og formidling av læremidler. Totalt har Statped 60 millioner i inntekter.

Effektivitet

De er et mål at Statped skal ha en effektiv administrasjon og interne servicefunksjoner. I 2014 er etaten bedt om å utvikle indikatorer for forholdet mellom fagårsverk og øvrige årsverk og for reduksjon av utgifter til husleie.

Statped har 150 årsverk knyttet til administrasjon og landsdekkende tjenester og 571 årsverk knyttet til fagavdelingene. Det gir en andel på 20% stillinger til administrasjon. Dette inkluderer stillinger til tolking på arbeidsplass for hørselshemmede ansatte i egen etat og personale som er knyttet til driften av overnattingstilbud for brukere av Statped som deltar på kurs i vår regi. Sett bort fra denne type oppgaver vil antallet administrative årsverk være om lag 14 %. Statped har gjennom 2013 og 2014 sentralisert flere administrative funksjoner. Det gjelder lønn og regnskap, personaladministrasjon, it-avdeling og landsdekkende arkiv. Målet med sentraliseringen er å sikre effektiv ressursbruk, blant annet ved å innføre like rutiner og praksis i hele etaten. Gjennom investeringer i videokonferanseutstyr har mulighetene

for god samhandling med redusert reisevirksomhet økt. Dette er et tiltak som effektiviserer driften av egen organisasjon, men som også gir økte muligheter som samhandling med eksterne. På denne måten kan vi også redusere reisevirksomhet hos ulike samarbeidspartnere.

Reduksjon av utgifter til husleie er knyttet til at antallet lokasjoner reduseres. En reduksjon av utgiftene vil også måtte ses mot den generelle prisutviklingen. Statped har redusert antallet lokasjoner i 2014 med fire. Se også eget punkt om Eiendomsprosjektet i årsrapportens Del IV.

Lønnskostnader utgjør en stor andel av etatens kostnader. Mulige effektiviseringer som gir innsparinger vil bli benyttet til å styrke etatens fagligstillinger. Eiendomsprosjektet har som mål å sikre mer effektiv utnyttelse av etatens lokaler og dermed reduserte kostnader. Imidlertid vil dette kreve investeringer både i form av tid til planlegging og gjennomføring av bygningsmessige endringer, men også kostnader til flytteprosesser og i anskaffelser av nytt inventar. Vår vurdering er at de administrative funksjonene i etaten er effektive. Etaten vurderer fortløpende muligheter for ytterligere effektivisering f.eks. muligheten for å redusere tidsbruken knyttet til fakturabehandling gjennom netthandel, og ytterligere økning i bruk av videokonferanser for å redusere reisekostnader.

Del IV: Styring og kontroll i virksomheten

For styring av etaten blir det årlig utarbeidet interne mål- og disponeringsskriv med utgangspunkt i tildelingsbrevet fra Utdanningsdirektoratet, Prp. S 1 og Meld. St 18. Mål- og disponeringsskrivet til enhetene fastsetter mål, budsjett, delegerer fullmakter og beskriver rapporteringsrutiner. Alle enheter utarbeidet virksomhetsplaner på bakgrunn av mål- og disponeringsskrivet.

Rapporteringen fra enhetene skjer i forkant av tertialrapporteringen til Utdanningsdirektoratet. Direktør gjennomfører styringsdialoger med regiondirektørene og avdelingsdirektør for læringsressurser og teknologi ved hver tertialrapportering. Styringsdialogen med rektorene gjennomføres også tertialvis, skolefagligansvarlig ved hovedkontoret gjennomfører disse møtene.

I 2013 ble det med utgangspunkt i Hovedinstruksen for økonomiforvaltning i Statped fra Utdanningsdirektoratet utarbeidet en intern økonomiinstruks. Behovet for endringer i instruksen vurderes årlig.

I løpet av året har vi fortsatt å arbeide med å utvikle virksomhetsstyringen blant annet med en felles mal for årsrapportering for 2014 og for virksomhetsplanlegging for 2015. Arbeidet med utvikling av organisasjonens virksomhetsstyring vil fortsette i hele omstillingsperioden og vil blant annet tilpasses behov som avdekkes i arbeidet med å videreutvikle internkontrollen.

1. Etatens risikostyring og internkontroll

Statped tar utgangspunkt i Direktorat for økonomistyring (DFØ) sin metode for risikostyring. Statpeds måloppnåelse risikovurderes ved planlegging og rapportering til Utdanningsdirektoratet.

Utvikling av et samlet rammeverk for internkontroll i Statped er organisert som en prosess som involverer hele etaten. Arbeidet startet i 2013 og vil pågå ut 2015. Det legges vekt på å vurdere praksis fra tidligere og videreutvikle gode rutiner og prosedyrer innenfor områder der dette var utviklet i de tidligere organisasjonene. Fokus er å sikre beste praksis og å sikre lik praksis i hele organisasjonen.

Internkontroll favner så vel faglige prosesser som støtteprosesser. For å sikre at alle områder er dekket er det lagt en helhetlig plan og prosessen er delt opp i 18 delprosesser, med deltakere fra hele organisasjonen. Hver prosess har en ansvarlig prosessleder. 7 av disse prosessene hadde hovedleveranse i 2014. Målet er at internkontrollsystemet for Statped skal være implementert 01.01.16. Fremdriften i 2014 har vært i tråd med planen. I hvilken rekkefølge det arbeides med ulike områder er vurdert etter risiko og vesentlighet. Det er i 2013 og 2014 lagt stor vekt ved å sikre rutiner knyttet til tjenesteleveransene gjennom arbeidet med oppdrags- håndtering, administrasjon av personal, herunder lønn og forvaltning av eiendom. Andre områder som har fått fokus er delegering av fullmakter, rolledeling innenfor økonomiadministrasjonen og rutiner for prognosearbeid. Det er etablert og implementert rutine for registrering av ansattes sidegjøremål. Det er som nevnt ovenfor igangsatt arbeid med rutiner knyttet til prosjekter.

Omstillingsperioden gir Statped en unik mulighet å fokusere på nødvendig utvikling av organisasjonen for å sikre god internkontroll når denne perioden avsluttes.

I påvente av at internkontrollprosessen skal levere et gjennomgripende system for risikostyring opp mot virksomhetsplanlegging har regionene valgt litt ulike måter å håndtere risikostyring på, avhengig av regionens særegenhet.

Risiko for manglende måloppnåelse vurderes i regionenes rapportering, diskuteres i styringsdialoger og innarbeides i etatens tertialrapporter. Risikostyring blir også benyttet i større prosjekter, og denne praksisen vil legges inn i metodeverket for prosjekter som vi startet utviklingen av i 2014.

2. Kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet i Statped tar utgangspunkt i etatens kommunikasjonsstrategi. I Statpeds kommunikasjonsarbeid legges det særlig vekt på å bidra til oppnåelse av hovedmål 2 som fokuserer på Statpeds rolle som bidragsyter innen kunnskaps- og kompetansespredning.

Statped har i 2014 startet på et arbeid med å oppgradere publiseringsløsningen for statped.no. Dette er koplet nært sammen med arbeidet med å utvikle elektronisk søknadsbehandling og kursadministrasjonssystem. Selve oppgraderingen av publiseringsløsningen vil medføre ny og bedre funksjonalitet, samt en forbedring av informasjonsarkitekturen. I arbeidet vil det bli lagt vekt på å vise fram totaliteten i Statpeds faglige kompetanse og tjenestetilbud innen de enkelte fagområdene.

Parallelt med forberedelser til oppgradering og videreutvikling har det i 2014 blitt arbeidet med å videreutvikle det eksisterende nettstedet på en slik måte at arbeidet kan videreføres på en oppgradert plattform. Av de mest sentrale tiltakene er en bedret tilrettelegging og synliggjøring av Statpeds tilbud innen læringsressurser, og en ny og vesentlig bedret søkefunksjon. Sistnevnte arbeid ferdigstilles i starten av 2015.

Statped har i 2014 startet et arbeid med å gjøre tilgjengelig informasjon om landsdekkende avdeling for samisk spesialpedagogisk støtte (SEAD) bedre, både for brukere og samarbeidspartnere som har behov for tjenester fra SEAD. Det innebærer at mer informasjon om Statpeds kompetanse og tjenester vil bli tilgjengelig gjort på de samiske språkene.

I løpet av 2014 har Statped videreutviklet den visuelle profilen, for å skape et visuelt uttrykk som på best måte kan appellere til omgivelsene og som understreker Statped som en enhetlig statlig aktør. Profilen tas i bruk både på nett og i ulike trykte produkter.

I det interne kommunikasjonsarbeidet har Statped fortsatt valgt å legge betydelig vekt på informasjon rundt sentrale omstillingsaktiviteter og prosesser. Dette har i hovedsak vært prosesser som berører administrative sider ved omstillingen, men i økende grad informeres det om de faglige endringsprosessene. Målet har vært å sikre innsyn, god informasjonsflyt og involvering.

3. Helse, miljø og sikkerhetsarbeid

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) er et frittstående, besluttende og rådgivende organ som har som sin hovedoppgave å medvirke til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virk-

somheten. I AMU sitter representanter for ansatte og ledelsen. Utvalget skal arbeide for et godt arbeidsmiljø i Statped. Det er opprettet AMU i regionene og ett for hele etaten. Disse dekker alle Statpeds aktiviteter i tråd med arbeidsmiljølovens kapittel 7. Ingen AMU melder at det er dårlig arbeidsmiljø, og det er gjennomført vernerunder i alle regioner. Der det har vært fysiske behov for tilpasning, er dette meldt og satt i verk.

Det er også oppnevnt hovedverneombud og verneombud i alle regioner. Verneombudet skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Det innebærer blant annet å se til at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd ivaretas. I Statped har vi ett hovedverneombud som er fast representert i Statped AMU. I tillegg har vi fire regionverneombud som er representert i regionale AMU. Det er også verneombud ved alle Statpeds kontorsteder.

Hovedverneombudets fokus i 2014 har i stor grad rettet seg mot hvordan bidra til å utvikle et godt arbeidsmiljø. Her kan nevnes arbeidet med å opprette et Akan utvalg i Statped, fokus på sykefraværsoppfølging og forebygging av sykefravær.

I alle regioner er det avholdt førstehjelpskurs og innkjøpt hjertestartere. Hjertestarterne er plassert på lokasjonene og ansatte har fått opplæring i bruk av verktøyet.

Medbestemmelse

Medbestemmelse i Statped skjer i IDF-møter (informasjon, drøfting og forhandling). Det er opprettet sentralt IDF, IDF i hver region og ett IDF for hovedkontoret, skoler og avdeling for læringsressurs og teknologiutvikling. Hovedavtalen i staten (HA) regulerer arbeidstakernes medbestemmelse i virksomheten. Medbestemmelse i Statped skjer i IDF-møter. Arbeidstakerne representeres i disse møtene ved hovedtillitsvalgte fra YS Stat, Akademikerne, Forskerforbundet, LO Stat og Utdanningsforbundet. I tillegg har hovedverneombudet møterett, men ikke stemmerett.

4. Anskaffelser

Det er et hovedprinsipp at felles, nasjonale avtaler for anskaffelser, herunder også rammeavtaler, inngås sentralt. Det er i 2014 tydeliggjort hvilke innkjøp som skal

gjøres nasjonalt og hvilke kjøp som kan gjøres regionalt. Det er inngått noen rammeavtaler gjeldende for Statped.

Statpeds hovedkontor har hovedansvaret for å sikre ivaretagelse av regelverket om offentlige anskaffelser i Statped. Det er utarbeidet standard maler for konkurransegrunnlag, anskaffelsesprotokoller etc. som benyttes i anskaffelsesarbeidet, og som tilpasses den enkelte anskaffelse. Hovedkontoret styrer tildelingen av rettighetene til å legge ut kunn-gjøringer på Doffin. I de tilfeller når anskaffelser ikke gjøres sentralt fra hovedkontoret, gis det veiledning i utarbeidelse av konkurranse-dokumenter og gjennomføring av anbud.

5. Rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn og nedsatt funksjonsevne

Dette området er søkt ivare tatt i 2014 i Statped gjennom å følge de rutinene som eksisterer for utlysning av stillinger og tilsetning av nye medarbeidere. Innvandrere og personer med nedsatt funksjonsevne blir oppfordret til å søke når nye stillinger blir lyst ut, i tråd med Statens retningslinjer.

Etaten har lang tradisjon med å tilsette ansatte med nedsatt funksjonsevne. Blant annet har etaten en stor andel tegnspråklige medarbeidere. Aktuelle søkere har blitt vurdert ved alle tilsettingsprosesser. Av 71 ansettelse i 2014 er det ingen med innvandrerbakgrunn og en med nedsatt funksjonsevne som er ansatt. Grunnen til at søkere med innvandrerbakgrunn ikke har blitt tilsatt i 2014 er først og fremst manglende formalkompetanse og/eller relevant arbeidserfaring.

6. Likestilling og tilgjengelighet; aktivitets - og redegjøringsplikten

Statped har i 2014 holdt seg til gjeldende lovverk, slik som Likestillingsloven § 1, Diskrimineringsloven §3a og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven §3. Statped har i 2014 arbeidet aktivt for universell utforming. Det arbeides kontinuerlig med tilrettelegging av etatens egne områdene/lokasjonene med tanke på universell utforming. Statped har dessuten god kompetanse på universell utforming og bidrar eksternt med denne kompetansen.

Likestillingsloven § 1a, diskrimineringsloven § 3a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 er fulgt. Ved alle tilsetninger blir annonsene kvalitetssikret slik at de etterfølger lovens ordlyd.

Statped har en skjev kjønnsfordeling. Dette er noe vi er bevisst på i tilsettingsprosessen, men det er i hovedsak få mannlige søkere og mange av de som har søkt har ikke nådd opp i konkurranse når de er vurdert ut fra kompetanse, erfaring og personlige egenskaper.

De som er ansatt i 2014 fordeler seg slik med hensyn til alder, kjønn, innvandrerbakgrunn og nedsatt funksjonsevne:

Kjønn	Mann	9
	Kvinne	62
Intern/ekstern søker	Intern	5
	Ekstern	66
Alder	Under 21	0
	21-25	2
	26-30	9
	31-35	9
	36-40	15
	41-45	9
	46-50	13
	51-55	11
	56-60	1
	61-65	2
	Over 65	0
Andre IA-mål	Utenlandsk opprinnelse	0
	Funksjons/yrkeshemming	1
Total		71

Kjønnfordelingen i Statped er som følger:

- Samtlige ansatte: 75 prosent kvinner, 25 prosent menn. Dette inkluderer kun faste ansatte.
- Ledere: 70 prosent kvinner, 30 prosent menn.
 - Herav avdelingsledere: 60 prosent kvinner, 40 prosent menn
 - Herav seksjonsledere: 81 prosent kvinner, 19 prosent menn
- Lønnsforskjellen blant ledere samlet sett er på mindre enn 1 prosent mellom kjønnene uten at det er korrigert for type lederstilling.
- Hvis vi ser på avdelings- og seksjonsledere, så har kvinner høyere lønn:
 - Avdelingsledere: Kvinner har 0,4 prosent høyere lønn enn menn
 - Seksjonsledere: Kvinner har 1,8 prosent høyere lønn enn menn

Samlet sykefravær i etaten for 2014 var 7,5 prosent. Målet som IA bedrift er 5,6 prosent, og det det er satt i verk regionale tiltak for å redusere sykefraværet fremover.

7. Varslingsrutine for kritikkverdige forhold

Felles varslingsrutiner for kritikkverdige forhold som gjelder for hele etaten er tilgjengelig for alle ansatte via HR-portalen. Regionene har i ulik grad gjennomført aktiviteter knyttet til implementering av disse rutinene. I all hovedsak vurderes risikoen for at hendelser som kan eller bør lede til varsling er lav.

8. Etske retningslinjer

Som et ledd i internkontrollarbeidet, er det utarbeidet særskilte etiske retningslinjer som en overordnet veiledning til de statlige retningslinjene og rutinene for øvrig i Statped. Gode etiske holdninger skal ligge til grunn for alle aktiviteter i Statped. Alle regioner har gjennomført aktiviteter på området, basert på regionenes særegenhet. Det har blant annet blitt gjennomført konkrete tiltak mot spesifikke områder, som for eksempel ytringer i sosiale medier og fokus på hvordan rådgivere skal håndtere etiske konflikter i tjenesteytingen.

I tillegg var etikk et av hovedtemaene under fagfestivalen hvor alle Statped ansatte var samlet.

9. Særskilte forhold som gjelder året

Årets fellestføring – tidstyver

Statped har ikke forslag til endringer i regelverk, men mener at det er behov for mer koordinering og tydeligere ansvars- og rollefordeling mellom de ulike instansene i utdanningssektoren. Statped har erfart at manglende koordinering av statlig bistand til kommunene er en tidstyv. Videre arbeid med å konkretisere fag- og tjenesteprofilen (ref. omtale i del III, hovedmål 1) vil være en viktig del av Statpeds bidrag til å redusere dobbeltarbeid og skape tydeligere beskrivelse av ansvars og oppgavefordeling. I tillegg oppleves den statlige anbudsprosessen i enkelte tilfeller som en tidstyv.

Statped har i hele omstillingsperiode arbeidet med effektivisering og forenkling av driften, og vil fortsette dette arbeidet. I 2015 vil vi starte arbeidet med å utvikle en elektronisk søknadsbehandling. Dette vil være et bidrag til en mer effektiv forvaltning.

Økning av antall lærlinger i statsforvaltningen

Statped har ikke hatt lærling(er) i 2014. Omstillingsperioden stiller så store krav til etaten, at vi ikke har kunnet prioritere å ha lærlinger i 2014. Dette begrunnes med usikkerhet om en lærling ville kunne fått tilstrekkelig oppfølging i lærlingperioden.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Som en del av internkontrollarbeidet er det i 2014 påbegynt et arbeid for å revidere eksisterende styringssystem for informasjonssikkerhet. Dette skal etter planen ferdigstilles i 2015, basert på ISO/IEC 27001.

Det er ikke gjennomført ROS analyser i 2013 eller 2014. Statped har vurdert at etaten ikke har omfattende oppgaver hvis det skjer terrorhandlinger eller andre stor samfunnskriser. Vi skal imidlertid ivareta våre brukere og være i beredskap hvis det skjer hendelser slik som f.eks. brann, eller alvorlig smittsom sykdom ved et av våre arrangementer. Statped utarbeidet i 2012 en beredskapsplan. I 2014 ble det gjennomført en beredskapsøvelse der den utvidede ledergruppen deltok. Øvelsen er evaluert og på bakgrunn evalueringen vil beredskapsplanen utvikles og forbedres. Plan for oppfølging av beredskapsplanen i 2015 er under utarbeidelse.

Det er utarbeidet planer for og gjennomføres brannøvelser ved alle lokasjoner hvert år.

10. Intern kompetanseutvikling – Fagfestivalen

I 2014 gjennomførte Statped en fagfestival for alle ansatte. Målet med samlingen var etatsbygging gjennom kompetansebygging, nettverksbygging og faglige utfordringer. Programmet ble lagt opp for å gi alle ansatte økt kompetanse og inspirasjon og festivalen skulle også gi muligheter for at ansatte ble bedre kjent på tvers av fagområder og regioner. Festivalen ble gjennomført i august og hadde 750 deltagere. Nærmere 270 ansatte bidro med organiseringen av ulike deler av festivalen og med foredrag. Programmet var organisert i både felles forelesninger og mange parallelle sesjoner. Hver av de tre dagene hadde et gjennomgående tema; kompetansedeling, spisskompetanse og flerfaglighet. Foreleserne kom blant annet fra Utdanningsdirektoratet, universiteter og Utdanningsforbundet. De mange parallelle sesjonene hadde i hovedsak interne foredragsholdere som delte sin kompetanse og sine erfaringer med kollegaer fra andre avdelinger og enheter i etaten.

Sesjonene dekket alle Statpeds fagområder inkludert administrative oppgaver. Alle felles aktiviteter og majoriteten av parallelle sesjonene var tolket på tegnspråk og lokaler var valgt med henblikk på å sikre universell utforming. Tilbakemeldingene etter fagfestivalen er meget positive.

11. Eiendomsprosjektet

I 2013 ble det gjennomført kartlegginger og mulighetsvurderinger for å nå målet om at etaten skal være lokalisert på 13 steder, i tråd med Meld. St.18. Det er opprettet et «eiendomsprosjekt» som har fått mandat til å foreslå hvordan målsettingen i meldingen kan gjennomføres. Målsettingen med eiendomsprosjektet er å frigjøre ressurser til kjernevirksomheten, og bidra til å styrke/videreutvikle det fler- og tverrfaglige tjenestetilbudet (robuste fagmiljø). Eiendomsprosjektet er delt inn i 3 faser. I fase en ble det tatt delbeslutninger om lokalisering av kontorsteder i de ulike regionene. I fase 2 er det utarbeidet forslag til hvordan dette kan gjennomføres, og fase 3 innebærer en faktisk gjennomføring av vedtatte planer med fortløpende evaluering og justering. Eiendomsprosjektet er nå inne i sin 3. fase, som vil vare ut omstillingsperioden.

12. Arealutnyttelse og lokalisering per 31. desember 2014

Lokasjon	Disponibelt areal kvm	Framleid areal kvm	Benyttet areal kvm
Storo	3 397		3 397
Huseby	10 900	300	10 600
Skådalen	6 310		6 265
Bredtvet	7 225		7 225
Gjøvik	3 253		3 253
Holmestrand	4 200		4 200
Kristiansand	1 500		1 500
Vikersund	35		35
Stavanger	300		300
Sandane	521		521
Bergen Paradis	7 502	896	6 606
SEAD Kautokeino	147		147
Alta	950	100	850
Porsanger	81		81
Sømna	49		49
Sortland	30		30
Bodø	303		303
SEAD (Drag)	25		25
SEAD (Røros)	12		12
Storslett	58		58
Tromsø	642		642
Heimdal	7 200	70	7 130
Melhus	7 465		7 465
Levanger	724		724
Hunstad skole	2 651	2 651	0
Statped hovedkontor Oslo	770		770
SUM Statped	66 250	4 017	62 233

Oversikten viser hvilke lokasjoner Statped leier. Flere av lokasjonene er spredd på flere bygninger innenfor samme geografiske område. Lokasjonene i Holmestrand og Heimdal inkluderer også tre leiligheter som er anskaffet til elevboliger.

Skådalen inkluderer lokaler til Skådalen skole for døvblinde og lokaler til tidligere Skådalen skole for hørselshemmede som nå benyttes til deltids- og foreldreopplæring.

Dette har i tidligere rapportering i 2014 vært rapportert separat og med til sammen for høyt antall kvadratmeter. Samlet areal for Skådalen er 6 310 kvadratmeter, mens det ved en feiltagelse er blir rapportert 3 319 kvadratmeter for mye.

Tidligere Hunstad skole leies av Bergen kommune i perioden fram til ferdigstilling av Natland skole. Deler av lokalene benyttes også til deltidsundervisning som Statped driver. Kostnadene fordeles mellom partene i henhold til avtale.

Fire lokasjoner, Arendal, Hammerfest, Harstad og Porsgrunn er avviklet siden rapporteringen 1. tertial 2014. Dette reduserer disponibelt areal med 321 kvadratmeter. I tillegg er arealene på Sømna, Sortland og Storslett redusert med til sammen 56 kvadratmeter. Fremleid areal har økt med 2 408 kvadratmeter siden først tertial.

13. Tjenestekoder for 2014

Tjenestekode i fagsystemet Fabris	Navn	Hovedkontor	Region Nord	Region Midt	Region Sørøst	Region Vest	Sum 2014
11	Utredning	11	292	396	2711	927	4 337
12	Rådgivning/Veiledning	44	538	907	3617	969	6 075
19	Andre individbaserte tjenester	45	0	61	177	23	306
30	Systembaserte tjenester*	99	132	334	517	248	1 330
38	Kurs **	29	14	97	200	48	388
81	Søknad om individbaserte tjenester	8	224	347	937	268	1 784
82	Søknad om systembaserte tjenester	7	33	91	207	54	392
83	Henvvisning etter avtale	1	0	7	151	192	351
84	Henvvisning uten avtale/søknad	2	47	19	390	21	479

*Ny i 2014. Her er alle systembaserte tjenester bortsett fra kurs registrert. Fra 2015 vil registreringen detaljeres per type systemsak. Tilsvarende kodegruppe 20 fra 2013.

**Ny i 2014. Alle kurs typer registreres her. 2014 var et overgangså, så det vil være gjennomført kurs som ikke har blitt registrert i Fabris. Fra 2015 vil registreringen av kurs være forbedret.

Del V: Vurdering av framtidssutsikter

Kommuner og fylkeskommuner er Statped sine viktigste samarbeidspartnere. Arbeidet med kommunereformen vil derfor berøre Statped som virksomhet. Reformen legger opp til større og mer robuste kommuner som utfører flere oppgaver enn i dag. For statlig sektor kan reformen gi en mulighet til å bedre koordinering mellom de ulike statlige aktørene som leverer tjenester til kommunesektoren. En bedret koordinering bør ha som mål å sikre en økt effekt for brukere av tjenestene.

Statped antar at en ny kommunestruktur medfører økt etterspørsel etter forsknings- og kunnskapsformidling fra Statped. Dette skal bidra til å sikre at kommunesektoren også i fremtiden leverer godt faglig forankrede og evidensbaserte tjenester.

I tråd med både mer robuste kommuner og økt brukerinvolvering vil Statped fortsatt ha behov for å spisse kompetansen. Som en nasjonal etat skal det forventes av oss at etatens medarbeidere har både faglig høy kompetanse, men også en god rolleforståelse og forvaltningskunnskap.

I tillegg til dette står Statped ovenfor et betydelig generasjonsskifte. Dette gjelder også generelt for opplæringssektoren innen de områder Statped arbeider på, spesielt på samsesetapområdet. Dette innebærer at det også i fremtiden vil være behov for Statped sine bidrag til de spesialpedagogiske utdanningene for å sikre tilstrekkelig tilgang på kvalifiserte medarbeidere innen Statped sine virkefelt. Et viktig arbeid for å sikre utvikling og rekruttering av nødvendig kompetanse er å fortsette det tette samarbeidet om undervisning på de spesialpedagogiske utdanningene ved universitet og høyskoler.

Statped antar at bruken av teknologi i opplæringen vil øke ytterligere i årene fremover, og at potensialet er særlig stort innen spesialpedagogikken. Den teknologiske utviklingen utfordrer det pedagogiske arbeidet, men gir samtidig nye muligheter for å tilpasse og organisere læring og undervisning for den enkelte elev.

Internett, sosiale medier og videokommunikasjon gir nye muligheter for å motta og gi undervisning uavhengig av tid og sted. Elever kan i større grad lære i et tempo og på en måte, som er spesielt tilpasset deres egne behov.

Statped har et ansvar for å bidra med kunnskap slik til at disse mulighetene kan utnyttes og tilpasses på en måte, som gir økt inkludering og mestring for etatens målgrupper og som kan understøtte lærenes og PP-tjenestens behov for kunnskap. 86 prosent av samarbeidspartnerne opplever at Statpeds tjenester bidrar til mer inkluderende opplæring. Statped skal fortsatt være en tydelig pådriver og premissleverandør for bruk av digitale medier i det spesialpedagogiske arbeidet.

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2014

Formål

Statped skal bidra til at barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov gis mulighet til å være aktive deltagere i utdanning arbeid og samfunnsliv. Statped leverer spesialpedagogiske tjenester til kommuner og fylkeskommuner. Statped ble organisert som en nasjonal etat 1. januar 2013. Statped er organisert i fire regioner og med en avdeling for læringsressurser og teknologi. Etatens hovedkontor er plassert i Oslo. Staten har en omstillingsperiode fram til og med 2016. I denne perioden skal nivået på leverte tjenester opprettholdes samtidig som organisasjonen skal realisere målene i St. meld 18 (2010-2011).

Statped er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten for 2014 fra Statped til Utdanningsdirektoratet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R - 115 fra Finansdepartementet samt hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Statped fra Utdanningsdirektoratet. Udir har også stilt spesifikke krav til regnskapsføring i tildelingsbrevet for 2014, knyttet til Statpeds oppdragsfinansiering. For inntekter knyttet til kap 3230 post 01 skal overhead beregnes i tråd med retningslinjer fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) i brev av 29. mai 2006, og rundskriv F-35-02 Nytt reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt, utarbeidet av Utdannings – og forskningsdepartementet 20. desember 2002. Statped følger disse retningslinjene så fremt ikke den enkelte avtale med oppdragspartnerne spesifikt legger andre forutsetninger til grunn. (slik rundskrivet også gir mulighet for)

Inntekter fra eksternt finansierte oppdrag som Statped påtar seg skal benyttes i henhold til de krav som avtales med ekstern oppdragsgiver. Det skal inngås avtale knyttet til hvert enkelt oppdrag.

Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Statped's disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Utvikling av internkontroll

Som en del av omstillingsarbeidet har etaten etablert et eget arbeid for å sikre en gjennomgående internkontroll. Arbeidet er delt inn i 18 hovedprosesser. I 2013 og 2014 er det etter en risikovurdering prioritert arbeid med rutiner og policy etter risiko og vesentlighet. I dette arbeidet er det fra 2013 bl.a. utarbeidet rutiner for lønn og personalområdet, for delegering av fullmakter og rutine for månedlig økonomirapportering og utarbeidet rammeavtaler for innkjøp der Statped ikke er knyttet til avtaler gjennom enten Utdanningsdirektoratet eller universiteter. Det er også startet et arbeid med å etablere lik praksis for søknader og oppfølging av eksterne oppdrag, herunder regnskapsføring. Rutinene for dette området vil bli ferdigstilt i 2015.

Effektivisering og arbeid for å sikre lik tjenesteyting i hele landet

Det er vesentlig at brukere i hele Norge tilbys lik tilgang til tjenester. For å sikre dette har Statped innført felles rutiner for oppdragshåndtering og lik registreringspraksis fra januar 2013. Videreutvikling av oppdragshåndteringen har pågått i 2014 og vil bli videreført i 2015.

Etaten vurderer effektiviseringsmuligheter utover eiendomsprosjektet og har blant annet sentralisert oppgaveløsningen knyttet til IT-forvaltning og arkiv.

Samlet mindreforbruk (Note B)

I 2014 har Statped samlet disponert tildeling på utgiftssiden på 677,3 mill. kroner. Etaten har regnskapsført 685,2 mill. kroner på de samme budsjettkapitlene. Når inntektene er regnskapsført har etaten en mindretgift for driften på post 01 på 6,7 mill. kr (1,1% av årets tildeling) og post 45 på 1,5 mill. kr. Disse mindretgiftene er søkt overført til budsjettåret 2015. Etaten har også søkt overført i underkant av 0,5 million av bevilgningen over kap 226 Kvalitetsutvikling av grunnutdanningen, styrket hørselsarbeid knyttet til prosjektet «Tegnspråkspiloter» som gjennomføres i region vest.

Etatens driftskostnader – lønn og husleie (note 3 og 5)

Kostnadene til lønn og husleie, på til sammen 534 mill. kroner, utgjør 80,5 % av etatens samlede kostnader på postene 01 og 21. En fortsatt tett oppfølging av disse kostnadene er derfor vesentlig. Som en del av omstillingen har Statped innført et sentralt stillingsutvalg som prioriterer tilsetninger for å sikre lik tjenesteyting i hele landet. Arbeidet i eiendomsprosjektet med å effektivisere arealbruken og redusere antallet lokasjoner er meget vesentlig for å kunne styrke det faglige arbeidet i fremtiden.

Eiendomsprosjektet vil kreve investeringer i bygningsmessige endringer og inventar for å muliggjøre arealeffektivisering og endret bruk av ineffektive lokaler, men vil på sikt gi etaten mulighet til å tilby kommuner og fylkeskommuner flere tjenester med høy kvalitet.

Arrangements og reisekostnader (note 6)

Statped har i 2014 gjennomført en fagfestival for alle ansatte med et omfattende program for faglig utvikling. Festivalen var det prioriterte tiltaket innenfor kompetansebygging i 2014 og hadde program for alle etatens 750 ansatte. Fagfestivalen har etter min vurdering vært et godt bidrag til kompetanse-, kultur- og organisasjonsutvikling. Staten har også arrangert brukerkonferanse, konferanse for PPT og konferanse for læremiddel og teknologiutvikling, i tillegg til lokale arrangementer i våre regioner. Arrangementene er en viktig del av å spre organisasjonens kompetanse. Totalt har etaten brukt 14,6 mill. kroner til arrangementer. Statpeds tjenester skal leveres på lik linje til alle kommuner og fylkeskommuner, det medfører en utstrakt reisevirksomhet for våre ansatte. Reiseutgiftene beløper seg til 24 mill. kroner. Det arbeides kontinuerlig både med kompetansespredning til skoler, PPT og undervisningsinstitusjoner og med metoder for rådgivning med hjelp av videokonferanser.

Investeringer (note 4)

Statped har i 2014 investert for å sikre en god infrastruktur på områder som vil være viktige for etaten i de kommende årene. Dette gjelder eksempelvis oppbygging og oppgradering av kurs- og konferansefasiliteter på flere steder, en utvidelse av kapasiteten på videokonferanse til bruk mellom egne kontorsteder og til bruk overfor eksterne samarbeidspartner.

Prosjektet for styrket deltidsundervisning for hørselshemmede elever har medført betydelige investeringer i studioer og utstyr til Oslo, Trondheim, Bergen og Tromsø.

Vi har etablert en plattform med informasjonsskjermer for felles og enhetlig informasjon til brukere og samarbeidspartnere som besøker våre kontorsteder. Vi har i 2014 også gjennomført en planmessig utskifting av PCer og tilhørende utstyr. Disse kostnadene er også utgiftsført under andre utbetalinger til

drift (note 6). Omfanget av dette vil variere fra år til år, avhengig av alderen på de PCer som er koblet til vårt nettverk. Vi forventer at PCer de kommende årene vil ha en noe økende teknisk og funksjonell levetid. Totalt har Statped investert for 20 mill. kroner i 2014.

Oppdragsvirksomheten post 21 (note 9)

Før Statped ble etablert som én virksomhet i 2013, var det ulik praksis for oppfølging og regnskapsføring av eksternt finansierte oppdrag. Dette har medført at enkelte oppdragsinntekter er blitt stående på balansen etter at oppdraget er avsluttet. Som beskrevet ovenfor er en rutine for lik håndtering av dette i etaten under utarbeidelse.

Mellomværendet med statskassen pr 31. desember 2014 utgjør 37,5 mill. kroner. Oppstillingen av arts-kontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Det er i tillegg balanseført 17,9 mill. kroner.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Statped. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015. Beretningen er unntatt offentlighet, fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Statped nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Oslo, 12. mars 2015

Tone Mørk
direktør Statped

Prinsippnote

Årsregnskap for Statped er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013.

Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Utdanningsdirektoratet i Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Statped og i tildelingsbrevet for 2014.

Deler av Statpeds virksomhet finansieres gjennom eksterne oppdragsinntekter. Oppdragene inntektsføres over kap 3230 post 01, og utgiftene for oppdragene føres på kap 0230 post 21. Inntekter og utgifter for oppdrag skal være i balanse. For oppdrag inngås det avtaler med oppdragsgivere. Oppdragene er ofte flerårige og bevilgning for aktiviteter som skal gjennomføres i et annen budsjettår balanseføres ved årsavslutningen. Utgifter til administrasjonskostnader dekkes gjennom beregning av overhead. For beregning av denne følges retningslinjer fra FAD i brev av 29. mai 2006 og rundskriv F-35-02. Som en del av internkontroll prosessen som gjennomføres i Statpeds omstillingsperiode fram til 2016 pågår et arbeid for å sikre at alle deler av organisasjonen legger like prinsipper til grunn for administrasjon og rapportering knyttet til eksterne oppdrag. Dette arbeidet vil resultere i en intern rutinebeskrivelse for eksterne oppdrag. Denne forventes ferdig innen 30. april 2015.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5. Sumlinjen Netto rapportert til bevilgningsregnskapet er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Statped, som ordinært forvaltningsorgan (bruttobudsjettet virksomhet) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Alle regnskapstall er i hele tusen.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Statped har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som etaten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Statped står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev fra Utdanningsdirektoratet og tillegg til tildelingsbrev for hvert kapittel/post.

Statped har ikke mottatt fullmakt til å belaste andre virksomheters kapitler i regnskapet.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsrapporteringen.

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall Statped har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Etaten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsern-konto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 8 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Bevilgningsrapport

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsåret 2014								Alle tall i hele 1.000 kroner
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift	
0230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	01	Driftsutgifter	A,B	604 474	621 038	-16 564	
0230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	48 611	41 899	6 712	
0230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	45	Større utstyrsanskaffelser og	A,B	15 314	13 788	1 526	
0220	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	1 910	1 910	0	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	7 048	6 584	464	
Sum utgiftsført					677 357	685 219		
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap des 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)	
3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	01	Inntekter ved oppdrag	B	48 611	41 904	-6 707	
3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	02	Salgsinntekter mv.,	B	14 641	17 569	2 928	
3220	Utdanningsdirektoratet	02	Salgsinntekter mv.,	B	1 128	967	-161	
3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	B		6 426	6 426	
3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	16	Refusjon sykepenger	B		13 199	13 199	
3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	18	Refusjon foreldrepenger	B		2 112	2 112	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			944		
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			49 275		
Sum inntektsført					64 380	132 396		
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						552 823		
Kapitalkontoer								
60093501	Norges Bank KK /innbetalinger					90 727		
60093502	Norges Bank KK/utbetalinger					-639 307		
702962	Endring i mellomværende med statskassen					4 242		
Sum rapportert						0		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)								
Konto	Tekst				2014	2013	Endring	
702962	Mellomværende med statskassen				37 576	33 334	4 242	

Alle tall i hele 1.000 kroner

Note A Forklaring av samlet tildeling			
Kapittel og post	Overført fra 2013	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0230 01	9 612	594 862	604 474
0230 21	0	48 611	48 611
0230 45	6 914	8 400	15 314
0220 21	0	1 910	1 910
0226 21	0	7 048	7 048
3230 01	0	48 611	48 611
3230 02	0	14 641	14 641
3220 02	0	1 128	1 128

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Alle tall i hele 1.000 kroner

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings-fullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
023001		-16 564	-1 390	-17 954	21 737	2 928	6 711	29 743	6 711
023021		6 712		6 712		-6 707	5		
023045	"kan overføres"	1 526		1 526	Ikke aktuell	Ikke aktuell	1 526	16 603	1 526
022021	"kan nyttes under post 70"	0		0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0	0
022621	"kan overføres"	464		464	Ikke aktuell	Ikke aktuell	464	464	464

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

Statpeds bevilgning på kapittel 0230, post 45 er gitt med stikkordet "kan overføres". Mindreforbruket er søkt overført til 2015. Kapittel 0226, post 01 er i saldert budsjett 2014 gitt stikkordet , "kan overføres". Statped har bedt om at beløpet overføres.

Stikkordet «kan benyttes under»

Kapittel 0220, post 21 er i saldert budsjett 2014 gitt stikkordet , "kan nyttes under post 70". Stikkordet er imidlertid ikke viderdelegert i tildeling fra Udir til Statped.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Statped avgitt belastningsfullmakter til fylkesmannen i Oslo og Akershus og fylkesmannen i Hedmark . Avgitt fullmakt er samlet 1,3 mill. kroner, og fylkesmennene har benyttet noe mer enn beløpet på gitt belastningsfullmakt.

Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Statped har brukt lønnsrefusjoner som er rapportert på kap. 3230, post 15,16 og 18 til å dekke merutgifter på kapittel 230, post 01. Av samlede refusjoner på 21,7 mill. kroner benyttes 17,9 mill. kroner til å dekke merutgifter, og det resterende inngår i utregningen av overførbart beløp til 2015.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Kapittel 0230, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt under kapittel 3230, post 02. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreutgift. Samlet mindreforbruk er søkt overført.

Kapittel 0230, post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt under kapittel 3230, post 01. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreutgift. En feil i etatens kobling i statsregnskapet har ført til en differanse mellom kap/post 0230 21 og 3230 01 på kr 5000. Vi har fått godkjent at det ikke gjøres brevlig ompostering

Oppstilling av artskontorrapporteringen for regnskapsåret 2014

<i>Alle tall i hele 1.000 kroner</i>		
	Note	2014
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra oppdrag og undervisning	1	46 000
Innbetaling fra salg- og leie	2	14 440
<i>Sum innbetalinger</i>		60 440
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	3	439 104
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	3	-21 737
Utbetalt til investeringer	4	20 159
Husleie mm	5	95 019
Andre utbetalinger til drift	6	130 864
Utbetaling av finansutgifter	7	73
<i>Sum utbetalinger</i>		663 482
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		603 042
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		49 275
Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		944
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		50 219
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		552 823
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	Note	2014
Fordringer	8	28
Kontantkasse	8	5
Skyldig skattetrekk	8	-18 011
Mottatt forskuddsbetaling	8	-18 264
Skyldige offentlige avgifter	8	-7
Annen gjeld	8	-1 327
Sum mellomværende med statskassen	8	-37 576

Note 1 Innbetalinger fra oppdrag og undervisning

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Refusjoner undervisning	6 163
Innbetaling vedr. skole, barnehage	2 980
Tilskudd fra statlige virksomheter	19 745
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	8 443
Andre oppdrag	5 995
Kursinntekter	2 674
Sum innbetalinger fra oppdrag og undervisning	46 000

Økning i refusjoner undervisning er i hovedsak knyttet til Trondheim kommune.

Tilskudd fra statlige myndigheter gjelder Helse Nord til arbeid for døvblinde.

Note 2 Innbetalinger fra salg og leie

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Inntekter fra fremleieavtaler	2 868
Inntekter fra salg av læremidler	8 770
Inntekter fra salg av publikasjoner	1 003
Leieinntekter fast eiendom	784
Andre salgsinntekter	1 015
Sum innbetalinger fra salg og leie	14 440

Reduksjon i inntekter fra salg av læremidler skyldes hovedsakelig en nedgang i utlån av lydbøker. Vi har lånt ut 50.000 læremidler i 2014, og 53.600 i 2013. Vi vurderer at årsaken til dette tildels er at vi fortsatt distribuerer lydbøkene på CD. Arbeid med å utvikle distribusjonsmåten pågår.

Note 3 Lønn og sosiale utgifter

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Månedslønn fast ansatte	364 347
Månedslønn midlertidig ansatte	19 288
Arbeidsgiveravgift	49 372
Gruppelivsforsikring mv	1 038
Øvrige personalkostnader inkl honorarer til eksterne	5 059
Sum lønn og sosiale utgifter	439 104
Refusjon sykepenger og foreldrepenger	-15 311
Andre refusjoner fra NAV	-6 426
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	-21 737
Sum lønn og refusjoner	417 367

Antall årsverk 31.12	721
-----------------------------	------------

I tillegg til lønnede årsverk har Statped 20 utlyste stillinger i tilsettingsprosess per 31.12.14.

Note 4 Utbetalte investeringer

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

IT-utstyr, lisenser	5 895
Inventar	4 325
Øvrige investeringer	9 939
Sum utbetalt til investeringer	20 159

Statped har i 2014 gjort betydelige investeringer i IKT. Vi har investert 1,4 millioner i nye PC og om lag 1,3 millioner til nye servere. Vi viser også til note 6 der ytterligere innkjøp av it-utstyr er regnskapsført.

Vi har utvidet videokonferansekapasiteten, 2,2 millioner, for bedre samhandling både med kommuner, fylkeskommuner og internt. Kurs- og konferanseutstyr og smartboard for bedre informasjons og opplæringsmuligheter er innkjøpt for til sammen 3,8 millioner. Det er bygget opp studioer for å tilby fjernundervisning for hørselshemmede elever i alle fire regioner.

Note 5 Husleie mm

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Husleie Statsbygg	70 706
Husleie til andre	24 313
Sum husleie mm	95 019

Antall lokasjoner

27

Inkludert i Statped husleiekostnader er månedlige fellesutgifter knyttet til tre borettslagsleiligheter.

Disse leilighetene er anskaffet til elevboliger. Den ene av disse leilighetene er ikke tidligere innrapportert til kapitalregnskapet.

Fra og med 2014 er imidlertid dette meldt inn til Utdanningsdirektoratet/KD for å bli korrigert.

Note 6 Andre utbetalinger til drift

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Innleid arbeidskraft/kjøp av tjenester	20 044
Reisekostnader, tolketjeneste, øvrig for brukere	2 266
Reisekostnader ansatte	24 093
Kurs, seminarer, studieavgifter	3 124
Bøker, tidsskrifter, læremidler, kartleggingsmateriell	5 719
Arrangementskostnad og kantinevarer	14 610
Materiell til læremiddelproduksjon	919
Utgifter til lokaler, eks husleie	17 127
Kontordrift	18 630
Drift av biler	4 969
Leie av utstyr	4 620
Kjøp av utstyr	14 743
Sum andre utbetalinger til drift	130 864

Fagfestivalen for alle ansatte i Statped er avholdt august 2014, dette er i hovedsak regnskapsført under arrangementskostnader med kr 3,7 millioner. Arrangementskostnader omfatter kostnader for både interne og eksterne arrangementer. Posten Kjøp av utstyr inkluderer kjøp av IT-utstyr for 8,5 mill. Vi viser også til note 4 for innkjøp av utstyr er utbetalte investeringer. Kontordriftskostnadene omfatter 9,1 million til abonnement, drift og kjøp av mobiltelefoner og andre telefonløsninger.

Note 7 Utbetaling av finansutgifter

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Bank- og kortgebyr	41
Rentekostnad leverandørfaktura	32
Sum finansutgifter	73

Bedre rutiner har redusert kostnader til renter og kortgebyr.

Note 8 Sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskasse

	31.12.2014	31.12.2014	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
<i>Alle tall i hele 1.000 kroner</i>			
Omløpsmidler			
Kundefordringer	3 132	0	3 132
Fordringer ansatte	28	28	0
Andre fordringer			
Kontantkasse	5	5	0
Sum	3 165	33	3 132
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-5 456	0	-5 456
Skyldig skattetrekk	-18 011	-18 011	0
Skyldige offentlige avgifter	-9	-7	-2
Mottatt forskuddsbetaling	-17 891	-18 264	373
Annen kortsiktig gjeld	-714	-1 327	613
Sum	-42 081	-37 609	-4 472
Sum	-38 916	-37 576	-1 340

Note 9 Balanseførte oppdragsinntekter

Alle tall i hele 1.000 kroner

2014

Region sørøst	-5 341
Region midt	-3 157
Region vest	-45
Region nord	-755
Avdeling ALT	-8 593
Sum balanseførte oppdragsinntekter	-17 891

Vedlegg 1: Særskilte aktiviteter 2014

1 Utarbeide forslag til indikatorer

Vi viser til vedlegg 2.

2 Faglig bistand til utdanningsdirektoratet

Produksjon og tilrettelegging av eksamen

Det er i 2014 utviklet eksamensoppgaver til fagplaner for døve iht. bestilling. Det er i 2014 produsert tilrettelagte oppgaver i fire fag iht. bestilling. Det er i tillegg blitt arbeidet med forberedelsesdeler til nett, både vurdering av innhold og testing av universell utforming mot teknisk utstyr.

Tilrettelegging av prøver

Det er laget punktskriftutgaver av nasjonale prøver i lesing og regning for hhv 5., 8. og 9. trinn samt kartleggingsprøver i lesing og regning for 1. – 3. trinn. Kartleggingsprøver og Nasjonale prøver er tilrettelagt for tegnspråk.

Utvikling av læreplaner og veiledningsmaterieil

Statped har bidratt i læreplanrevisjon og i gjennomsyn av veiledning til læreplan i norsk tegnspråk iht. oppdraget.

3 Oppdragsbrev

Oppdragsbrev S 01-13: Iverksettelse av styrket deltidsopplæring i Statped fra senest 1.8.2014

På bakgrunn av rapport (13.02.14) om ny deltidsmodell for opplæring av hørselshemmede elever, ble det utarbeidet en prosjektplan for å sikre god og likeverdig implementering av ny og helhetlig deltidsmodell i Statpeds fire regioner. Prosjektet er delt inn i følgende hovedområder:

Kvalitetsutvikling av Statpeds tjenester ved å sikre god og enhetlig forvaltningspraksis, ivareta et forsvarlig system for opplæring, styrke kvaliteten på det pedagogisk tilbudet, øke ansattes kompetanse og legge til rette for økt samarbeid og erfaringsutveksling. Målet er likeverdige tjenester og å bidra til økt læringsutbytte i et stimulerende tegnspråklig miljø. Mange tiltak er iverksatt for å få til denne kvalitetsutviklingen, blant annet etablering av nasjonal søknadsbehandling, utvikle samarbeidsavtaler med alle elevenes bostedsskoler, utvikle modulbaserte lokale læreplaner i norsk tegnspråk og faget drama og rytme, utvikle en felles sosialpedagogisk plan og gjennomføring av en felles opplæringsuke for deltidselever på ungdomstrinnet.

Hovedområdet to handler om å videreutvikle og etablere nye tilbud for hørselshemmede elever. Målet er å kunne gi flere målrettede og differensierte tilbud for hørselshemmede barn og unge med ulike behov. Det er etablert fire fjernundervisningsstudio, ett i hver i region, slik at Statped kan øke sin kapasitet for å tilby undervisning i og på tegnspråk via videokonferanse. Det er igangsatt et utviklingsarbeid i sju ulike arbeidslag sammensatt av fagpersoner fra alle Statpeds regioner og representanter fra brukerorganisasjonene.

I løpet av våren 2015 skal disse blant annet ferdigstille forslag til nye kurstilbud for hørselshemmede elever, søsken av hørselshemmede og barn av døve foreldre (KODA), tilbud til barn under opplæringspliktig alder og kurs for lærere og assistenter fra elevenes bostedsskoler.

Det tredje hovedområdet omhandler økt samarbeid med bostedsskolene. Målet er å sikre elevenes rettigheter og skape et helhetlig opplæringstilbud for elevene. Det er startet et arbeid for å inngå årlige individuelle samarbeidsavtaler per deltidselev mellom Statped og elevenes bostedsskole. Utvikling av kurs for lærere og assistenter, modulbaserte læreplaner, et systematisk vurderingsarbeid og fjernundervisningstilbudet er også tiltak som skal legge bedre til rette for et systematisk og kontinuerlig samarbeid med Statpeds deltidsopplæring og elevenes bostedsskoler.

Oppdragsbrev S 02-13 Faglig bistand i Georgia som deltaker i et offisielt norsk bi-standsprosjekt

Dette er et prosjekt igangsatt og ledet av Kunnskapsdepartementet. Statped er bedt om å bidra i arbeidet med kompetanse for å etablere et system for tegnspråk i Georgia. To personer fra Statped bidro høsten 2014 i UD's prosjekt i Georgia i to perioder. Det ble også brukt tid til forberedelse i forkant og oppfølging i ettertid. Forberedelsene har vært konsentrert om hvordan gi best mulig bidrag til bruk av TegnWiki og tegnspråkets språklige status, og hvordan bruke tegnspråktolkene best mulig for alle i den norske og georgiske prosjektgruppen. Vi har også bidratt med teknisk tilrettelegging og oppfølging av den georgiske TegnWiki-siden.

Det var et ønske fra UD og prosjektadministrasjonen i Georgia å starte opp et arbeid med å samle georgiske tegn til en tegnordbok. Under besøkene i Georgia hadde vi møter med døve som gikk eller hadde gått på en yrkesskole. Disse skulle starte å samle tegn innenfor hver av sine yrkesretninger i samarbeid med den georgiske prosjektgruppen og representanter fra døveforbundet.

Vi introduserte TegnWiki som verktøy i arbeidet med å komme i gang med innsamling av tegn. Det ble i prosjektet opprettet en egen TegnWikiside for Georgia. Under besøkene i Georgia var fokus på å komme i gang med innsamlingen av tegn, og dele erfaringer om arbeid med tegnordbok, metoder for innsamling av tegn og utfordringer knyttet til dette arbeidet. Det ble lagt stor vekt på at døve selv må være en sentral del av dette prosjektet da førstespråkskompetanse- og erfaring er nødvendig.

Ved det andre besøket, ble det også lagt vekt på å begynne å spre informasjon om georgisk Tegnwiki. En del av den georgiske gruppen hadde sin første presentasjon av dette arbeidet.

Nå er arbeidet med å samle tegn innen ulike yrkesfag godt i gang der de har samlet inn rundt 1200 tegn. Dette prosjektet har bidratt til at flere døve er i lønnet arbeid. Det geor-

giske døveforbundet er en viktig samarbeidspartner. Arbeidet med TegnWiki og innsamling av georgiske tegn er også koblet til språkarbeid og språkforskning ved universitetet i Tibilisi. Vi ser også at både lærere og foreldre til døve barn kommer mer på banen.

Oppdragsbrev S 03-13 Tiltak for tegnspråk i grunnsopplæringen

Statped har ansvar for tiltak 1 og 4 i oppdragsbrevet.

Tiltak 1 Pilotprosjekter for tegnspråk:

Prosjektet er organisert som fire pilotprosjekt ved Nattland skole, Nordahl Grieg vgs, begge Bergen, Sagvåg skole på Stord og Bø barnehage på Radøy. Prosjektperioden var opprinnelig kalenderåret 2014, men er utvidet til sommeren 2015. Hver pilot har utarbeidet og følger sin egen plan over tiltak for å styrke tegnspråket sin status blant hørende barn og voksne. Statped bidrar med månedlig veiledning fra tegnspråkkompetente veiledere.

De ulike gruppene i prosjektet har gjennomført sine møter; Styringsgruppa en gang i måneden, referansegruppa har hatt tre møter og arbeidsgruppa fem møte som planlagt. Lærerne ved pilot skolene arbeider stort sett etter planen, men mange av tiltakene er forsinket og noen er ikke satt i gang enda. Veilederne fra Statped følger opp med månedlig kontakt/besøk på hver pilot.

Prosjektet ble sett i gang midt i et skoleår, ved årsskiftet 2013/2014. Dette førte til enkelte utfordringer som kan unngås i framtidige prosjekt dersom planleggingsfasen vert tilpassa slik at prosjekta følgjer skoleåret.

Samlet sett er vår vurdering at prosjektet er et godt bidrag til å styrke kunnskapen om teigspråk.

Tiltak 4 Styrking av arbeidet med norsk tegnordbok– videregående opplæring/yrkesfag

Appen for iPhone med et utvalg på 1000 tegn («Tegnordbok 1000») har nå over 23.000 nedlastninger. Denne appen er oppdatert med flere funksjoner og heter nå «Tegnordbok MINI». I tillegg er det laget apper av fullversjonen av tegnordbok – «Tegnordbok» og «Tegnordbok WEB» (den første til bruk uten nettforbindelse, og den andre basert på streaming fra nettet). Alle appene finnes nå både for iOS (iPhone/iPad) og for Android. Vi har utviklet et «redaktør-interface» til tegnordbok som gjør det enklere å publisere nye tegn. Antall tegn på TegnWiki er 640.

Arbeid med ulike fagområder

Ut fra oppdraget fra Utdanningsdirektoratet og gjennom kontakt med lærere i videregående skoler ble det valgt ut noen fagområder for registrering av tegn. I korte trekk brukes følgende prosedyre: Vi arrangerer en workshop med 3-5 tegnspråklige fagpersoner innenfor et fagområde. Disse personene diskuterer faglige spørsmål, og hele workshopen filmes (med flere kamera).

Videoopptakene analyseres i ettertid, og aktuelle fagtegn blir redigert ut. Disse tegnene blir så kvalitetssikret av fagpersonene som var med på workshopen, og det blir foretatt nyinnspilling av tegnene i studio. Så er det en ny runde med kvalitetssikring – to til fire internt ansatte med tegnspråkkompetanse diskuterer tegnet, betydningen og hvilket norsk ord som skal stå i ordlisten. Deretter legges de godkjente tegnene inn i tegnordboken. Hvis det er tegn man er usikker på, legges tegnet ut på TegnWiki til kommentering.

Bygg og anlegg («Snekkertegn»)

Det er avholdt workshop innenfor Bygg- og anleggsteknikk med deltakere innenfor snekkerfaget. Ut fra dette er det plukket ut 263 fagtegn.

Teknikk og industriell produksjon

Det er avholdt en workshop innenfor Teknikk og industriell produksjon (TIP). Videomaterialet er nå analysert, og det er tatt studioopptak av ca. 140 tegn fra fagområdet. Av dette er 134 tegn beholdt.

Medie- og kommunikasjonsfag

Workshop gjennomført i Oslo, og 265 tegn er spilt inn.

Mat og restaurantfag

Omlag 200 tegn er registrert innenfor dette fagområdet. Analyse og kvalitetssikring pågår.

Sosial og helsearbeid

227 tegn er registrert innenfor dette fagområdet. Analyse og kvalitetssikring pågår.

Celler

I samarbeid med Naturfagsenteret tilpasses nettressursen «Celler» til tegnspråk. Vi får da registrert tegn innenfor naturfag (cellers oppbygning, celledeling, DNA og arv). 107 fagtegn er innspilt.

Oppdragsbrev S 04- 13 Utarbeide detaljplaner for 4 pilotprosjekter for tegnspråk og gjennomføre de 4 pilotene: Oppdraget er besvart i punktet over, vedrørende oppdragsbrev Oppdragsbrev S 03-13 Tiltak for tegnspråk i grunnopplæringen.

Oppdragsbrev S 05-13 Vi sprenger grenser – gjennomføring av piloter knyttet til barnehage, skole og foreldreopplæringen, samt følgeevaluering knyttet til pilotene

Vi sprenger grenser skal bidra til å øke forventningene til, bevisstheten og kompetansen om læring og utvikling til barn og elever med store sammensatte lærevansker og utviklingshemninger. Det skal gjennomføres barnehagepiloter og skolepiloter i alle Statped

regioner. Fra disse pilotene skal det lages erfaringsvideoer som skal gi inspirasjon og tips til andre om hvordan teknologi kan brukes for denne målgruppen. Disse er under utarbeidelse og vil ferdigstilles sommeren 2015.

I 2014 er det gjennomført en pilotsamling for deltakerne i barnehagen med opplæring av foresatte, PPT og barnehageansatte, samt at følgeforskningen har kunnet gjennomføre fokusintervjuer. Evaluering i etterkant viste at deltakerne hadde stort utbytte av samlingen. Det er utarbeidet en oversikt over læringsressurser for denne gruppen, som vil bli lagt ut på Statped sine nettsider. Det er også utarbeidet et digitalt hefte om hvordan denne målgruppen bør ivaretas i skolen. Hftet blir ferdigstilt i mars 2015.

Oppdragsbrev S 06 -13 Strategi for etter - og videreutdanning av ansatte i PPT 2013-2018 (SEVU - PPT)

Strategi for etter- og videreutdanning i PPT er en del av oppfølgingen av Meld. St. 18 (2010-2011) *Læring og fellesskap*. Formålet med SEVU-PPT 2013–2018 er å styrke ansattes kompetanse og bidra til økt fokus på systemrettet arbeid i PPT. Statped gjennomførte den første nasjonale nettverkskonferansen for PPT- ledere på Gardermoen 15.-16. oktober 2014. Konferansen hadde totalt 200 deltakere, hvorav 149 var PPT-ledere og de øvrige fra Udir, UH-sektoren, nasjonale sentra og Statped.

Konferanse-programmet ble utarbeidet sammen med representanter for de nasjonale sentrene, PPT og UH-sektoren. Evalueringen viser at deltakerne var svært godt fornøyd med konferansen.

Statped har arrangert etterutdanning i flerkulturalitet og flerspråklighet i alle regioner høsten 2014 (Tromsø, Trondheim, Stavanger og Oslo). Totalt deltok 64 personer på etterutdanning i flerkulturalitet og 91 på etterutdanning i flerspråklighet. Tilbudene fortsetter til og med våren 2016. Evalueringene viser at deltakerne er godt fornøyd med etterutdanningen.

Statped har arrangert fagdager i alle regionene. Totalt deltok 278 personer på disse dagene.

Statped har også deltatt i opprettelse og drift av regionale nettverk for PPT. Ytterligere informasjon om aktivitet i de ulike regionene er oversendt Udir i egen rapport fra november 2014.

4 Aktiviteter knyttet til andre tjenesteytere

Statped og fylkesmannsembetene

Statped har i 2014 videreført dialogmøter/møteplasser med kommuner og fylkeskommuner vedrørende tjenestetilbud, samarbeidstiltak og prosjektsamarbeid. Faste representanter fra regionene deltar på de fylkesvise PP-ledermøtene i regionen og på de arenaer der ledere og ansatte i PP – tjenesten i regionene møtes. I disse møtene deltar i tillegg andre relevante instanser fra kommunene/fylkeskommunene og Fylkesmannen. Statped har gjennom disse møtene gode arenaer for dialog vedrørende tjenestetilbud, samarbeidstiltak og prosjektsamarbeid.

I løpet av 2014 er det etablert et pilotsamarbeid mellom to av Statpeds regioner (midt og sørøst) og to utvalgte fylkesmannsembeter (Oppland og Møre og Romsdal), representert ved utdanningsdirektørene.

Målet med piloten er å utvikle en metode for samarbeid slik at tilgjengelig statistikk på opplæringsområdet kan bidra til mer proaktiv tilnærming mot kommuner og utvikling av felles tiltak på opplæringsfeltet.

Statped og nasjonale sentra

Statped har i løpet av 2014 innledet et samarbeid med de nasjonale sentrene *Lesesenteret*, *Skrivesenteret*, *Matematikksenteret* og *Senter for IKT i opplæringen*. I 2015 vil det bli utarbeidet konkrete samarbeidsavtaler som beskriver innholdet i det videre samarbeidet.

Statped og helseforetakene

Statped er igang med å inngå nye samarbeidsavtaler med de regionale helseforetakene for å sikre tydelig arbeidsdeling mellom relevante deler av spesialisthelsetjenesten og Statped. Samarbeidet skal bidra til faglig utvikling og gi et bedre kunnskapsgrunnlag for tjenestene. For å sikre tidlig innsats vil Statped på avtalte områder kunne gå inn i arbeid med brukere og deres foresatte før kommunen har satt i gang utredning. Det er i 2014 utviklet en helhetlig avtalestruktur og de overordnede rammeavtalene vil inngås som en del av denne. I påvente av de overordnede rammeavtalene med samtlige av de regionale helseforetakene er allerede inngåtte avtaler på de ulike fagområder videreført.

Statped og andre samarbeidspartnere

Statped har etablert et samarbeid med NAV hjelpemidler og tilrettelegging. Det er etablert et ledernetverk på tvers av etatene hvor blant annet samarbeidet om hjelpemidler til felles brukergrupper, felles kursvirksomhet, og utprøving av hjelpemidler er tema. De kritiske overgangene er tema på disse ledermøtene. Det samarbeides også om tjenester som gis innen området alternativ – og supplerende kommunikasjon (ASK).

Statped samarbeider med habiliteringstjenesten og barne- og ungdomspsykiatrien både i saker knyttet til navngitte brukere og når det gjelder felles kurstilbud.

Som en del av Nasjonal Kompetansetjeneste for døvblinde yter Statped sørøst og Statped vest tjenester innen habilitering og rehabilitering i et livsløpsperspektiv.

Dette innebærer et tett samarbeid med blant annet habilitering- og rehabiliteringstjenesten i kommunene, øre-nese-hals-leger, øyeleger, kompetansesentra i helsesektoren, blant annet Nasjonale sentre for sjeldne diagnoser og tilstander. Statped samarbeider innen alle målområdene med øvrige enheter i Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde, Helse Nord RHF.

5 Andre særskilte oppdrag

Statped kan forvente seg å bidra i forbindelse med Landskonferansen for PP-tjenesten

Landskonferansen for PP – tjenesten arrangeres årlig i regi av Utdanningsdirektoratet, Psykologforeningen, Utdanningsforbundet og KS. Til Landskonferansen i 2014 bidro Statped med teknisk bistand og streaming av konferansen.

Statped utarbeider et notat med oversikt/beskrivelse av eksisterende tilbud som kan inngå som grunnlag for videre utforming av samordnet tilbud for foreldreopplæringen

I forbindelse med utforming av oppdraget om samordnet foreldreopplæring, oversendte Statped i februar 2014 et notat til Utdanningsdirektoratet som beskriver eksisterende tilbud til foreldre/foresatte på de fagområdene Statped er tjenesteyter.

Skådalen – døvblinde skolen, jf. Brev av 5.7.2013, med korreksjon av formulering i tildelingsbrevet for 2013

Vi viser til oversendt brev datert 29. november 2013 som besvarer oppdraget.

Statped skal avvikle hørselsskolene ved Skådalen og Hunstad innen 1.8.2014.

En konsekvens av Meld.St 18 (2010-2011) Læring og fellesskap ble at Stortinget vedtok å avvikle de statlige døveskolene i Oslo, Holmestrand og Bergen.

Skådalen skole

Skådalen skole startet sin virksomhet i Oslo i 1848 med undervisning av to døve elever. Loven om skoleplikt for døve trer i kraft i 1883. Skoleløpet er 8 år, i alderen 7 – 17 år. Med denne loven er Norge et av de første landene i verden som sikrer at alle døve skal ha tilpasset undervisning. Skolen flyttet inn på eiendommen "Sophies Minde" på Skådalen i januar 1935. Etter kort tid var elevtallet på om lag 90 elever.

På statsbudsjettet 1958/59 gis det penger til Skådalen skole for opprettelse av en prøve- og veiledningsavdeling. Flere hørselshemmede barn er nå integrert i skoler på hjemstedet. Prøve- og veiledningsavdelingens oppgaver var å hjelpe tunghørte barn i folkeskolen gjennom rådgivning og kursvirksomhet, tilbud om småbarnsopplæring med foreldreveiledning, observasjon og diagnostisering, lærerutdanning for audiopedagoger og å samarbeide med Rikshospitalet og andre medisinske institusjoner i praktisk-audiologiske spørsmål. I 1993 fikk Skådalen skole pålegg om å ha korttidselver.

Stortingets behandling av Meld St 18, (2010-2011)» Læring og fellesskap» medførte at døveskolen på Skådalen skulle legges ned innen 31.07.14. Samtidig ble det lagt vekt på at elever med behov for tegnspråk fremdeles skal få tilbud om deltidsopplæring. Det ble innført inntaksstopp f.o.m. skoleåret 2012/2013. Skådalen skole var fra 2013 til den ble lagt ned i underlagt Statped's hovedkontor. Elever som hadde flere år igjen av sin grunnskoleutdanning fikk tilbud om skoleplass ved Vetland skole (Oslo kommune). Alle fast ansatte fikk tilbud om andre stillinger i Statped Region sørøst.

Hunstad skole

Døveskolen i Bergen ble startet i 1850. I 1895 ble skolen nedlagt fordi staten la om driften av alle døveskolene i Norge. Det skulle gå 130 år før Bergen igjen fikk en grunnskole for døve, da det ble opprettet en hørselsklasse ved Skolen for hørselshemmede. To år etter ble det startet et samarbeid med Nygård ungdomsskole. På 1980-tallet ble de ulike alderstrinnene samlet i en skole for hørselshemmede. Skolen fikk navnet Hunstad skole.

Den statlige Hunstad skole for hørselshemmete elever ble avviklet 31.07.2014 etter en omfattende og langvarig utviklingsprosess i samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Statped vest og Bergen kommune.

Den 06.06.2011 ble det inngått en avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Bergen kommune om overføring av heltidselevne ved Hunstad skole til Bergen kommune innen 31.07.2014. Utdanningsdirektoratet og Bergen kommune undertegnet en oppfølgingsav-

tale den 16.01.2013 som omhandlet overføring av ansatte fra staten til Bergen kommune, avtale om leie av lokaler ved Natland skole og fremleieavtale av lokalene ved Hunstad skole inntil det nye skolebygget er ferdigstilt. Per 01.08.2014 ble 9 heltidselever ved tidligere Hunstad skole og 7 ansatte overført til Bergen kommune.

Nedre Gausen i Holmestrand

Hedevig Rosings taleskole for døvstumme startet i Oslo i 1881. Staten overtok driftsansvaret for skolen da den i 1899 flyttet sin virksomhet til Holmestrand. Kommunen hadde bygget en ny folkeskole da det var en forutsetning å få «tidsmessige øvingslokaler» for den nytilflyttede lærerskolen. I 1932 ble lærerskolen nedlagt og døveskolen kunne overta lærerseminarets eiendom og lokaler lenger syd i byen. Skolen, som hadde skiftet navn til Holmestrand off. skole for døve da den flyttet ut av Oslo, skiftet i 1977 navn til Nedre Gausen skole. Skolen ble drevet som en tradisjonell statlig døveskole fram til 1992 da den ble omgjort til et spesialpedagogisk kompetansesenter under lagt *Styret for de landsdekkende statlige spesialpedagogiske kompetansesentrene*. Før øvrig ble hele virksomhetens historie, fra starten i Oslo i 1881 og fram til 2012, samlet mellom to permer og utgitt i 2013.

Skoledriften ved Nedre Gausen i Holmestrand var siden august 2005 basert på et svært tett samarbeid med Holmestrand kommune. De tre siste elevene som startet - og sluttet på Nedre Gausen skole, begynte i en fellesklasse med 11 hørende elever på den kommunale naboskolen Gausetangen høsten 2007. Høsten 2011 ble imidlertid Gausetangen skole avviklet og det ble besluttet at de seks statlige hørselshemmede elevene på barnetrinnet skulle følge sine hørende medelever over til Ekeberg skole. Fra samme tidspunkt ble Nedre Gausen skole avviklet som en egen avdeling ved senteret. Ungdomsskoleelevene som staten hadde ansvar for i avviklingsfasen ble skrevet ut fra Nedre Gausen skole og gikk over i ulike kommunale tilbud etter foreldrenes ønsker.

Det ble inngått avtaler med tre ulike kommuner om at kommunene overtok det hele og fulle ansvaret for elevene mot at staten refunderte kommunenes merutgifter i avviklingstiden fram til våren 2014.

Samarbeidet mellom Statped og Stiftelsen Signo og HLF Briskeby kompetansesenter

Utdanningsdirektoratet har inngått en flerårig avtale med Stiftelsen Signo og HLF Briskeby kompetansesenter. I avtalen fremkommer oppdraget til de to private kompetansesentrene. Statped har fått i oppdrag av fra Udir å konkretisere de respektive avtalene og iverksette et samarbeid med disse to sentrene.

I 2014 er avtalen mellom Statped og Signo skole- og kompetansesenter og Statped og HLF Briskeby kompetansesenter konkretisert i handlingsplaner. Arbeidet med tilhørende piloter er iverksatt og det er avtalt videre samarbeid om gjennomføring av handlingsplanen, midtveisevaluering og sluttevaluering. Aktiviteter gjennomført i 2014 er i henhold til overordnede avtaler inngått av Utdanningsdirektoratet.

Vedlegg 2: Oversikt over indikatorer

Mål TM 1: Statpeds tjenester til kommuner og fylkeskommuner skal i økende grad dekkes gjennom systemrettede tjenester					
Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 1.1: Andel individbaserte tjenester	83	81 %	79 %	60 %	Vurdering under del III, hovedmål 1. Andelen er brukere, ikke individbaserte tjenester. Brukere som har hatt en eller flere aktive tjenester (søknader og henvisninger regnes med) i perioden er med i andelen.
TI 1.2: Andel systembaserte tjenester	17	19 %	21 %	40 %	Systembaserte tjenester (søknader og henvisninger regnes med) som har vært aktive i perioden er med i andelen.
TI 1.3: Saksbehandlingstid for landsdekkende brukertjenester	-	31 dager	46 dager	21 dager	Tid fra søknad er mottatt til vedtaksbrev er sendt. Kun søknader som er markert som landsdekkende og hvor vedtaksbrev er sendt ut i perioden er tatt med. Det er få saker, noe som gjør statistikken usikker.

TI 1.3: Ventetid for landsdekkende brukertjenester	-	34 dager	24 dager	Sette nullpunkt	Systembaserte tjenester (søknader og henvisninger regnes med) som har vært aktive i perioden er med i andelen. Det er få saker noe som gjør statistikken usikker.
TI 1.4: Andel flerfaglige tjenester basert på registrerte fagområder og tjenester og aktiviteter	16,30 %	27,1 %	38,20 %	Kun rapportering	Brukere, ikke tjenester. Det er en positiv økning i andel flerfaglige brukere i løpet av 2014. Etaten arbeider med å øke andelen av flerfaglige tjenester, ettersom vi mener dette øker kvaliteten på tjenestene. Dette arbeidet har gitt positive resultater.

Mål TM 2: Statped har en effektiv saksbehandling og god tilgjengelighet

Indikator	1.tertia	Totalt 2.tertia	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 2.1/6.2: Gjennomsnittlig ventetid individbaserte søknader Per region	26 dager	50 dager	62 dager	90 dager	<p>Midt: 73, Nord:65, Sørøst:56, Vest:70</p> <p>Tid fra vedtaksbrev er sendt til en av de innvilgede tjenestene er startet. Kun søknader hvor den først startede innvilget tjeneste er startet i perioden er tatt med i oversikten.</p> <p>Gjennomsnittlig ventetid for individbasert tjenester har økt i løpet av året. En av årsakene til dette er at oppstartsdato for tjenester ikke ble innført før i 2014. Dette betyr at det i begynnelsen av året kun ble registrert tjenester som hadde relativ kort ventetid, men det utover i året er blitt registrert flere tjenester med lengre ventetid.</p>
TI 2.2: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid individbaserte søknader	32 dager	36 dager	39 dager	21 dager	<p>Vurdering i del III hovedmål 1.</p> <p>Tid fra søknad er mottatt til vedtaksbrev er sendt. Kun søknader hvor vedtaksbrev er sendt ut i perioden er tatt med.</p>

TI 2.2: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid systembaserte søknader	39 dager	44 dager	43 dager	21 dager	Tid fra søknad er mottatt til vedtaksbrev er sendt. Kun søknader hvor vedtaksbrev er sendt ut i perioden er tatt med.
---	----------	----------	----------	----------	---

Mål TM3: Brukere og samarbeidspartnere opplever god kvalitet med tjenestene

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 3.1: Andel klagesaker	0,2 % 1	0,5 % 6	0,4% 6	4 %	Indikatoren gir kun begrenset informasjon om måloppnåelsen
TI 3.2: Andel klagesaker med omgjøringsvedtak i Statped	0 %	16,7 % 1	16,7 % 2	10 %	Indikatoren gir kun begrenset informasjon om måloppnåelsen
TI 3.3: Andel klagesaker med omgjøringsvedtak i Utdanningsdirektoratet	0 %	0 %	0 %	3 %	Indikatoren gir kun begrenset informasjon om måloppnåelsen
TI: 3.4 Opplevd tilfredshet med tjenestene					Se rapportering i del III, hovedmål, 1 i årsrapporten.

Mål TM 4: Det er utviklet et styrket deltidstilbud for hørselshemmede

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 4.1: Opplevd kvalitet ved tilbudet					Arbeidet med styrket deltidstilbud for hørselshemmede er omtalt i vedlegg 1, punkt 3 i årsrapporten.

Mål TM5: Det er god kvalitet i Statped's foreldreopplæring

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 4.1: Opplevd kvalitet ved tilbudet					Plan for helhetlig modell for samordnet foreldreopplæring ble oversendt Utdanningsdirektoratet 27. februar.

Mål TM 6: Statped gir tilgang til likeverdige tjenester i hele landet

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
TI 6.1: Antall fagårsverk per 100 000 innbyggere per region		Gj. Snitt 11,4	Gj, snitt 11,3	Kun rapportering	Midt: 21, Nord:8, Sørøst:10, Vest:9. Region Midt har et høyere antall ansatte per 100 000 innbyggere enn øvrige regioner delvis fordi ansatte ved Møller skole og avdeling for læringsressurs ligger her. Det er også ansatte ved avdeling for læringsressurs i Region sørøst.
TI 6.2 Gjennomsnittlig ventetid per region					Besvart under indikator TI 2.1
TI 6.3: Andel saker som overføres til en annen region	1,6 % 7	0,9 % 8	1% 14	Ambisjonsnivå mangler	Overføres grunnet manglende kompetanse eller manglende ressurser.
Andel landsdekkende saker som overføres til en annen region	2,2% 10	2,3 % 20	2,3% 31	Ambisjonsnivå mangler	Overføres fordi den er landsdekkende.
TI 6.4: Andel avviste saker fordelt på region	8,1 % 36	8,4 % 72	9,1% 122	Kun rapportering	Midt: 5,1% Nord: 1,5%, Sørøst: 12,6 og Vest 5 % En søknad regnes som avvist hvis den er avslått, overført, eller avsluttet av annen årsak.
TI 6.5: Saksinngang på individualsaker pr. innbygger	1 : 11300	1 : 5901 Befolkning: 5051275 Søknader: 856	1:3747 Befolkning: 5 051 275 Søknader 1348	Kun rapportering	

Mål KM1: Statped er proaktiv slik at det settes i gang FoU virksomhet innen sårbare områder som er relevant for Statped
Rapportering i Del III, hovedmål 3 i årsrapporten.

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
KI 1.1 Fordeling av gjennomførte FoU - prosjekter per fagområde					Tidligere igangsatte FoU prosjekter er videreført i 2014. Det er imidlertid ikke en struktur på dette som vil gi grunnlag for rapportering slik indikatorene er skissert. Grunnlaget for FoU rapportering vil bli bedre i 2015, ved opprettelse av egen FoU - enhet.
KI 1.1.2: Fordeling av gjennomførte FoU-prosjekter der flere fagområder er involvert					

Mål KM2: Statped bidrar med relevant kompetanse innen spesialpedagogiske utdanninger i Norge

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
KI 2.1 Antall undervisningstimer fordelt på fagområde					Antall <i>forelesningstimer</i> rapporteres fra 2015.
KI 2.2 Antall inngåtte samarbeidsavtaler med U/H Sektoren vedørende undervisning ved spesialpedagogiske utdanninger	20	21	22	Kun rapportering	Vi benytter antall istedenfor andel avtaler. Inngåelse av skriftlige avtaler er et prioritert område i 2014.

Mål KM 3: Statped har tilstrekkelig kompetanse for å dekke kommunenes og fylkeskommunenes behov

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Samlet 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Kommentar
KI 3.1 Antall rammeavtaler med kommuner og fylkeskommuner	277 62%	321 72%	338 75%	80 %	I løpet av 2014 er antallet rammeavtaler økt til 338, som tilsvarer omlag 75 prosent av landets kommuner og fylkeskommuner, og dermed en økning på 24 prosentpoeng fra 2013.
KI 3.2 Antall samarbeidsavtaler med kommuner og fylkeskommuner	-			Kun rapportering	Vi ser at denne indikatoren ikke er relevant. Avtalene med kommunene for tjenester på individnivå vil inngå i individbaserte tjenester, og avtalene på systemnivå vil inngå i systembaserte tjenester.
KI 3.3 Opplevd kompetanse					Rapportering i Del III, hovedmål 2, i årsrapporten.

Effektivitet: Statped har en effektiv administrasjon og interne servicefunksjoner
Rapportering i del II, punkt 4.2 i årsrapporten

Indikator	1.tertial	Totalt 2.tertial	Per. 31.12.2014	Ambisjonsnivå	Vurdering
El 1.1 Forholdet mellom fagårsverk og øvrige årsverk	80,5 prosent	80,2 prosent	79,2 prosent		571 fagårsverk og 150 andre årsverk. Andre årsverk inkluderer ansatte i administrasjonsavdelinger og landsdekkende administrasjon.
El 1.1 Reduksjon i utgifter til husleie og øvrige lokaler					